

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGO

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXIX.
évfolyam
8941. szám
8 oldal 30 banal
Szombat
1973.
december 22.

Emberközpontú világunk

Ki emlékszik ma arra a Romániára, amelyet annak idején „kimondottan mezőgazdasági” országgént akartak beskatulyázni? Ez már a múlté. A jelenkort tükrözni kívánó kartográfusoknak van mit dolgozniuk, ha nyomon kívánják követni hazánk gazdasági fejlődését, ha térképeiken fel akarják tüntetni mindazokat az új ipari létesítményeket, amelyekkel szinte napról napra gazdagodunk. Világszerte ismert tény, hogy a szocialista Románia az egyik legdinamikusabban fejlődő nemzetgazdasággal büszkélkedhet. Akik kívülről nézik fejlődésünket, kevesebbet beszélnek arról, hogy hazánk társadalmi struktúrájában, osztályszerkezetében döntő változások mentek végbe. A gazdasági növekedés politikai-emberi következményeiről elég, ha csupán annyit mondunk, hogy 1974-ben, előre láthatólag, a foglalkoztatott lakosság 59 százaléka az iparban dolgozik majd. Erre a sokatmondó adatra és az ebből következő feladatokra figyelmeztetnek pártunk Központi Bizottságának legutóbbi plenáris ülésének dokumentumai. A gazdasági szerkezetben végbement mélyreható változások nem csupán a munkaerő volumene iránti igényt emelték, de azt a mércét is, amelyet a dolgozók szakmai felkészültsége elé állítottunk.

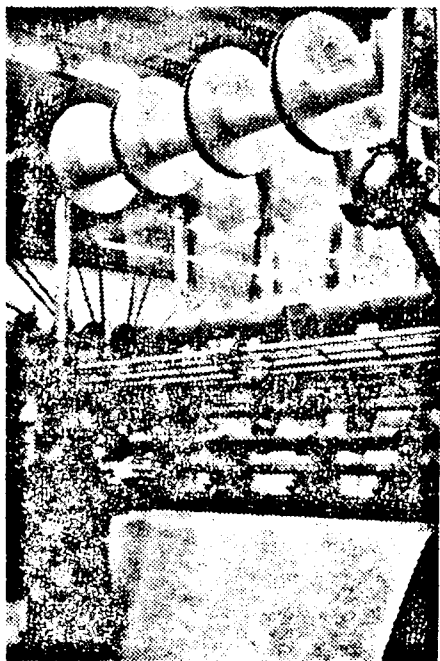
Holnap hozzáértőbben, jobban kell dolgozni, mint ma. Ez a fejlődés törvénye. Végössorban az embereknek mulik a termelés sikere, még akkor is, ha elismerjük, hogy a termelés műszaki-anyagi alapjának korszerűsítésére, bővítésére fordított anyagi erőfeszítések is elsőrendű fontosságúak. Megyei szintre vetítve a fentieket, megállapíthatjuk, hogy sok milliárdos beruházási programunk gyümölcseit csak akkor élvezhetjük, ha a gépek mellett jó szakemberek állnak.

Mit tesszünk a szakemberképzésért? Sokat, de nem elég. Nyolc ipari iskolacsoportunk, négy szakiskolánk és kilenc szakközépiskola évente csaknem 4000 embert nevel. A munkahelyi szakmai oktatás még ennél is hatékonyabbnak bizonyult. A legutóbbi három év leforgása alatt a megye üzemiben, gyáraiban több mint 10 000 ember ismerkedett meg új mesterségével. Régen úgy mondták: kenyeret kaptak a kezükbe. Ez a szép kifejezés ma is érvényes. Igen, új kenyeret, új mesterséget kaptak a kezükbe a mezőgazdaságból átáramló emberek. Munkaerőnk beszélünk. De ez a szó túlságosan szűke. A munkaerő — férfiak, nők, jányok, fiúk — emberek. Emberek, akik új módon, új körülmények között élnek le életüket. Hadd szóljunk itt most az asszonyokról. A női munkaerő bevonása a termelésbe nem csupán szakképzési kérdés, de egyben szociális probléma is. Bölcsődéket, óvodákat építettünk az idén és építünk jövőre is. Meg kell mondani, hogy nem tettünk elég a különböző szolgáltatások kibővítése érdekében, noha ez megkönnyítené asszonyaink második műszakját. Nem lehetünk elégedettek azzal sem, hogy az állam által biztosított jelentős pénzösszegeket — amelyekből leányvállalat vagy munkásszínház kellett volna építeni a Vagongyár, illetve a textilgyár — nem használtuk fel.

Pártunk vezetősége, személyesen Nicolae Ceaușescu elvtárs nemegyszer hangsúlyozta az emberi tényező kiemelkedő fontosságát. A párt gazdaságpolitikájában szerves egység forrának a szakmunkásképzés tökéletesítését és a dolgozók szociális körülményeinek állandó javítását szolgáló intézkedéseket. Mint ahogy emberközpontú, szocialista gondolkodásunk is szervesen összefonódik a haza felvirágoztatásáért folytatott áldozatos munkánkkal. Egyik a másik nélkül nem képzelhető el, egyik a másikat feltételezi.

VÖRÖS LOBOGO

(Folytatása a VII. oldalon)

A Vörös Triko gyár körkötő részlegén

Teljesítették évi tervfeladataikat

A Nagylaki Ferocar Kísipari Szövetkezet ötvenháromnapos előnyre tett szert az ötéves terv eredeti célkitűzéséből 1973-ra kitűzött feladatok megvalósításában. Az évi ártermelési terv előirányzatát már október 31-én teljesítették és tisztességgel megféleltek export-kötelezettségeiknek is.

A kísipari szövetkezet munkaközössége a napokban vitatta meg az 1974-es esztendő tervfeladatait, a dolgozók megállapították, hogy a mozgósító jellegű — 14 százalékos termelésnövekedést előíró — célkitűzések teljesítésének feltételei adottak. Ugyanakkor véglegesítették az új tervidőszak zökkenésmentes megindulását biztosító intézkedéseket. A szövetkezeti tagok a jelenlévő előny birtokában biztosra veszik, hogy az ötéves terv határidő előtti teljesítése érdekében tett vállalásaikat tiszteltben tartják, sőt még meg is telerik. ALEXANDRU LUCIAN levele nyomán

A Nagy Nemzetgyűlés ülészaka befejezte munkálatait

A Nagy Nemzetgyűlés működéséről szóló szabályzat előírásai alapján a Nagy Nemzetgyűlés Bűrója ez év december 20-i ülésén elhatározta a jelenlegi törvényhozási ciklus IX. ülészaka munkálatainak befejezését.

Szolgáltatási egységek az Aurel Vlaicu úton

A friss mész- és festékszagnak nem volt ideje elpárologni, felszívódni. Nem is csoda, hisz az Artex női szabóság helyiségében nemrég még festettek s a Precizia egy-két javítóműhelyében is akadt takarítani való.

A kezdeti nehézségek, zökkenők ellenére az Aurel Vlaicu úti szolgáltatási komplexum megkezdte működését. Megrendelők még alig vannak, most alakul, formálódik a törzsgárda. Mert meggyőződésünk, hogy rövid idő alatt az is lesz. A környező blokkok sok száz lakója lassan-lassan ideszokik. Miért is menne messzebbre, ha közelben is van cipőrendelő és -javító műhely, a nők ruhát, kabátot, kosztümöt csinálathatnak, s ha itt is megjavítják a televíziót, a különböző háztartási gépeket, egészségügyi berendezéseket. Sőt, házhöz is mennek a szerelők, ha kihívják őket.

Hétfő délelőtt a Precizia javítóműhelyeiben egy lelket sem találtak; pedig már mindegyik működik. A szomszédos cipőrendelő és -javító műhely felelőse, Fehér Alexandru, érdeklődésre almondotta, hogy a műhely kollektívája a blokkokat járja. (Olyan kliens-szerző, bemutatkozó körülféle ez.) A cipészeknek már van munkájuk, egyelőre nem sok, de van. Nemcsak javítást végeznek, de új cipőket

is készítenek méretre, mi több, kész cipőjük is van. Néhány párat el is adtak.

— Egy-két napon belül kibővítjük a műhely választékát. A vásárlók, rendelők különböző női tászkamodellak között is válogathatnak majd — egészítette ki a műhely „képet” a felelős.

A női szabóságon nem sikerült beszélnem egyik felelőssel sem, mindketten anyagért mentek a raktárba, hogy egy-két napon belül felvehessék az első megrendéseket. Mert érdeklődők már akadtak. Tudakolták, mit lehet itt varratni? Bár ott helyben is adtak felvilágosítást, mi megismertéljük, hadd tudják meg minél többen. Tehát csinálathatnak a nők téli és átmeneti kabátot, kosztümöt és természetesen ruhát, szoknyát, blúzt... a legújabb divat szerint, vagy ahogyan kívánják.

Ennyit a lakosság tájékoztatása érdekében. A következőkben pedig hangot adunk a komplexumban dolgozók panaszainak is. Mert bár még nagyon az elején tartanak itteni tevékenységüknek, panasz akad, nem is egy. Nincs meleg víz (az öltözők mellett zuhanyozók tehát használhatatlanok), fűtés is alig, nem beszélve arról, hogy a szerelők csak fél munkát végeztek, ami az egészségügyi berendezések működésképes-tételét illeti.

Nicolae Ceaușescu elvtárs fogadta Irán nagykövetét

Nicolae Ceaușescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke péntek délelőtt fogadta az állomás-helyéről végleg távozó Szadegh Szadri-

chet, Irán bukaresti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

Az Államtanács elnöke és a nagykövet szívélyes beszélgetést folytatott.

Kongó Népköztársaság nagykövetét

Nicolae Ceaușescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke december 21-én fogadta a romániai küldetését befejező Eugen Germain Monkou-t,

Kongó Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

Az Államtanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a kongói nagykövettel.

Norvégia új nagykövetét

Nicolae Ceaușescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke december 21-én fogadta Torfinn Oftedal, aki bemutatta megbízólevelét mint Norvégia rendkívüli és meghatalmazott bukaresti nagykövete.

Ebből az alkalomból Nicolae Ceaușescu elnök és Torfinn Oftedal nagykövet beszélgetett.

A megbízólevelét átvétele után Nicolae Ceaușescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke szívélyes, baráti megbeszélést folytatott Torfinn Oftedal norvég nagykövettel.

A megbízólevelét bemutatásánál és a megbeszélésen jelen volt Constantin Stătescu, az Államtanács titkára és Vasile Gliga külügyminiszter-helyettes.

Az RSZÁSZ Központi Tanácsának plenáris ülése

December 21-én, pénteken plenáris ülést tartott a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetségének Központi Tanácsa.

A plénum munkálatain részt vett Gheorghe Pană elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára.

Részt vettek szakmai szakszervezeti szövetségi bizottságok, a megyei szakszervezeti tanácsok elnökei, az RSZÁSZ Központi Tanácsa tanácsainak és bizottságainak tagjai, minisztériumok és más központi intézmények képviselői.

Mihail Dălea elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, az RSZÁSZ Központi Tanácsának elnöke előterjesztette az arra vonatkozó jelentést, hogy milyen feladatok hárulnak a szakszervezetekre Románia Szocialista Köztársaság 1974. évi gazdasági és társadalmi fejlesztési egységes országos tervének megvalósításában.

Az RSZÁSZ Központi Tanácsának plénuma határozatot fogadott el Románia Szocialista Köztársaság 1974. évi gazdasági és társadalmi fejlesztési egységes országos tervének megvalósításában a szakszervezetekre háruló feladatokról. Ugyanakkor a plénum elfogadta a szakszervezetek 1974. évi költségvetését és költségvetési tervét.

A vitában számos résztvevő szólalt fel. A plenáris ülésen záróbeszédet mondott Gheorghe Pană elvtárs.

Hatalmas lelkesedés légkörében az RSZÁSZ Központi Tanácsának plénuma levelet intézett a Román Kommunista Párt Központi Bizottságához, Nicolae Ceaușescu elvtárhoz.

A legégetőbb probléma azonban, mint a földszinten lévő élelmiszerüzletben is, a telefon hiánya. Igen nagy szükségük volna rá.

„Elmenőben benéztem az élelmiszerbolt szomszédságában lévő kis üzletbe, a kísipari szövetkezetek bemutató üzletébe. A felelős — egyszemélyben az elárúgó is — Popovici Carmen éppen a frissen érkezett árut rendezte. Jól megy a kis bolt, mióta megnyitott — közel egy hete — még egyetlen napon sem árult 10 000 lejnél kevesebbet. Szombaton rekorderedményt ért el: 18 000 lejt bevételre, a különféle készletek (van leszállított áron is), kötszerváltó termékek, lábbelik értékesítése révén. Van szőnyeg is: jutaból és nagyon szép kárpizsa, asztalterítők, ágylakozók, tászkák stb.

Nagyon keresik az emberek a méterdrut, cernát, harisnyát. Szükség volna egy textilüzletre, meg egy rövidáruüzletre itt a környéken. Reméljük, erre is rövidesen sor kerül, ismét megnyitják majd a vasúti sorompó szomszédságában lévő — majdnem egy évre élelmiszerboltnak berendezett — textilüzletet.

(A szolgáltatási egységek naponta 8—13 és 16—19 óra között tartanak nyitva, szombat délután zárva vannak.)

b. k.

„Nem bajnokokat nevelünk“

Az Aradi Faipari Iskolacsoport idén ünnepelte huszonötödik születésnapját. Nem tartozik a legöregebb iskolák sorába, de híre már külföldön is hallották; a tanulmányaiban készült szép bútorok tucatjai holland lakásokat díszítenek. Ez alkalommal azonban nem a tanulmányok munkája felől érdeklődünk. Az iskolai sportéletéről faggatjuk a legilletékesebbet.

— Iskolánk híre nemcsak a fába faragva röptette át városunk, sőt, az ország határait — mondja kissé palástolt büszkeséggel PANDA ȘTEFAN, aki csaknem két évtizede az iskola testnevelő tanára. S hogy kijelentését konkrétumokkal is alátámassza, felsorol néhányat jelenlegi tanítványai közül: Lazăr Loghin, kétszeres országos ifjúsági cselgáncsbajnok, olimpiai kerettag, Macovei Geta távfutó, a Balkán-bajnokságon részt vevő román válogatott tagja, Bora Daniela, az ifjúsági röplabda-válogatott játékos, Cheramelli Iosif, országos hírnő ifjúsági birkózó, Korponai Jenő, Toma Iustin, az UTA ifjúsági labdarúgó-csapatának alapemberei.

— Az említett, kiemelkedő sportteljesítményeket elért diákok mind valamelyik sportegyesületnél tevékenykednek. Hogyan segítette, illetve segíti elő fejlődésüket az iskola?

— Fialat és rendkívül lelkes kolléginám-mal, Bodó Judittal, állandóan figyelemmel kísérjük a srácokat a sportórán. Ahogy meglátjuk valakiben a lehetőséget, nyomban a szakemberek figyelmébe ajánljuk. Az iskolai sporttanárok elsődleges feladata, célja, természetesen, nem a tehetséggondozás. Mi nem bajnokokat akarunk nevelni, hanem elsősorban egészséges embereket, akik majdan nemcsak szakmailag, hanem fizikailag is jól felkészülve állhassanak a gépek mellé.

— A Faipari Iskolacsoport nem rendelkezik tornateremmel. Ez bizonyára megnehezíti a sporttanárok munkáját.

— Igaz, körülményeink nem a legideálisabbak, különösen a téli hónapokban akad több problémánk, de igyekszünk alkalmazkodni szerényebb lehetőségeinkhez. A lehető legtöbbet foglalkoztatjuk tanulóinkat a szabad levegőn, amit egyébként az Országos Testnevelési és Sporttanács legutóbbi utasításai is előírnak. Az iskola hatalmas udvarán minifoci-, kézilabda- és kosárlabda-pályát létesítettünk. Ezenkívül egyik termünkben pingpongasztal áll, egy másikban pedig sakktáblák sorakoznak. Ha az időjárás megengedi, a második évfolyamban korcsolyapályát is rögzítünk az udvaron, s ha lesz hó, elkészítjük a raktárból a sítalpokat, hogy sígyalogló foglalkozásokat is tarthassunk a gyerekekkel.

— A sportórán túl milyen tömegrendezvényeken vettek részt az iskola tanulói?

— Hetente négyszer szervezünk délutáni sporttevékenységet. Az évfolyam elején nagy sikere volt az iskola minifoci-bajnokságának, nemrég fejeződtek be az Ifjúsági Kupa elnevezésű iskolai szintű asztalitenisz- és sakkbajnokság küzdelmei, melyen minden osztály válogatottja szerepelt. Gondolom, érdemes itt megemlítenem iskolánk labdarúgó-csapatának tavalyi kiemelkedő teljesítményét: a szakiskolások országos bajnokságában döntőt játszott Bukarestben.

— Más eredményről tud-e még beszámolni?

— Igen. Éspedig a legnagyobbáról: végzőseink ezrei dolgoznak a faipar legkülönbözőbb területein, és helytállnak.

JUHÁSZ BÉLA

Trică Magdalena, a Victoria óragyár élenjáró dolgozója.

Röviden

Csütörtök délután a Palotateremben ünnepélyes keretek között kitüntették az év legjobb román sportolóját.

Az idén a román sportolók szép sikereket értek el nemzetközi versenyeken, több világbajnoki, Európa- és Balkán-bajnoki címet nyertek.

Az év legjobb sportolója címet Ilie Năstase, az ismert teniszező, a FILT-magydíj nyertese, a Bajnokok Tornája, valamint számos nemzetközi verseny győztese kapta. A jelentévköztapsa közepelte Marin Dragnea altábornagy, az Országos Testnevelési és Sporttanács első alelnöke gratulált a kitüntetettnek és egy szép kupát nyújtott át neki.

Diszoklevéllel és kupával díjazták még a szövetségek legjobb sportolóját, közöttük Simion Cuijov ökölvívót, Ilie Oanță és Dumitru Grumezescu evezőst, Gheorghe Danielov és Gheorghe Simionov kajakkenust, Nicu Gingă birkózót, Maria Alexandru asztaliteniszezőt, Dan Grecu tornászt, Cornel Penu kézilabdázót, Alexandra Nicolau sakkozót és Ion Dumitru labdarúgót.

Az ünnepség művészi műsorral zárult.

★

Az UEFA-kupa nyolcaddöntőjében lejátszott visszavágó mérkőzésen a holland Feyenoord 2:0 (0:0) arányban győzött a belga Standard Liège ellen, és bejutott a

tavasszal lebonyolítandó negyedöntőbe. Az első mérkőzésen a belga csapat győzött 3:1-re. A továbbjutást a holland együttes az idegenben lőtt góljának köszönheli.

★

A Real Madrid és az Ajax Amsterdam több mint 20 000 néző előtt barátságos labdarúgó-mérkőzést játszott a spanyol fővárosban. A győzelmet a holland csapat szerezte meg 4:3 (1:1) arányban.

★

A női asztalitenisz-bajnokságot Európa-kupájának negyedöntője keretében a Budapesti Építők 5:2 arányú győzelmet aratott a csehszlovák Spartak ellen. A magyar lányok bejutottak az elődöntőbe.

★

Rio de Janeiróban Brazília A osztályú labdarúgó-válogatottja több mint 130 000 néző előtt mérte össze erejét azzal a válogatottal, amely harmadszor nyerte meg a Jules Rimet-kupát. A Manuel dos Santos (Garrincha) tiszteletére rendezett mérkőzés a világbajnokok 2:1 arányú győzelmével ért véget. A győztesek egyik gólját Pelé lőtte, aki különben szerepelt ezen a mérkőzésen.

Az Aradi Precizia Szövetkezet

megnyitotta az Aurel Vlaicu úti kereskedelmi komplexumban új szolgáltatási egységét, ahol a következő munkálatokat végzik:

— háztartási cikkek, rádió, tévé, lemezjátszó, óra, egészségügyi berendezések, vízvezetékek javítását.

Az egység már megkezdte tevékenységét.

A szövetkezet alkalmaz:

— két hónapra, öt, szerszám- és matricakészítő szakembert (nyugdíjasokat).

Telefon 13-504.

(1352)

Ne felejtse el megújítani előfizetését

a Vörös Lobogóra!

A televízió jövő heti műsora

Vasárnap, december 23.

8.00 Reggeli torna. 8.30 Pionírműsor. 9.25 Daktári. 9.50 Faluműsor. 11.00 Magyar nyelvű adás: A Köztársaságot köszöntjük; Gyermekműsor; Népdalok a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia kórusának előadásában, vezényel Fejér Elemér; Rostás Zoltán riportja a Marosról; Látogatóban a Kolozsvári Állami Magyar Operában — szerkesztette Boros Zoltán. 12.30 A haza védelmében. 13.00 Vasárnapi album. 15.35 Sportmagazin. 17.00 A szeplős — folytatásos tévéfilm. 17.35 Megyei kórusverseny. 18.55 Hírdetések. 19.00 Gyermekvilág. 19.30 Híradó. 20.10 Riport a Zsil völgyéből. 20.30 Hírdetések. 20.35 Partnerok — játékfilm, országos bemutató. 22.05 Híradó, sport.

Hétfő, december 24.

17.30 Francia nyelvtanfolyam (74. lecke). 18.00 Telex. 18.05 Műsorismertetés. 18.10 Napirenden: Szatmár megye. 18.25 Marini-on Iordache énekel. 18.35 Olthununk. 18.55 A constantai kulturális-művészeti fesztiválról. 19.15 Hírdetések. 19.20 1001 este. 19.30

Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 Tévéomkét. 20.40 Irodalmi-művészeti szemle. 21.25 Pot Bonnie — folytatásos francia film (1). 22.20 24 óra.

Kedd, december 25.

9.00 A Ion Creangă színház előadása. 10.00 Telex. 10.05 Műsorismertetés. 10.10 A tévé irodalmi-művészeti szemléje. 10.55 Film: Ajjáróház. 12.00 Híradó. 16.00 Mezőgazdasági adás. 17.30 Német nyelvtanfolyam (73. lecke). 18.00 Telex. 18.05 Hogyan beszéljünk? 18.20 Zene. 18.45 Gazdasági évkönyv. 19.05 Benone Simulescu énekel. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 Tévészínpad: Tudor Mușatescu — Escu című színműve. 21.50 Színpadrádé. 22.15 24 óra.

Szerda, december 26.

9.00 Tévéiskola. 9.15 A Faluműzeumban. 9.30 A klasszikus román drámairodalom hősei. 10.00 Telex. 10.05 A városvezetőség válasza a lakosoknak. 10.25 Pontica '73 (ismétlés). 10.45 Gyermekfilm: Varázsló a barátnőm. 12.00 Híradó. 16.00 Mezőgazda-

sági adás. 17.30 Orosz nyelvtanfolyam (72. lecke). 18.00 Telex. 18.05 Pronoexpressz-híradás. 18.15 Kis ezermesterek. 18.35 Fehér megyei népdalok és népi táncok. 18.55 Párbeszéd. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 Filmmúzeum: Gerard Philipe-ciklus. 21.40 Operettészletek. 22.30 24 óra.

Csütörtök, december 27.

9.00 Angol nyelvtanfolyam (a 71. lecke ismétlése). 9.30 Német nyelvtanfolyam (a 73. lecke ismétlése). 10.00 Telex. 10.05 Könyvek és eszmék. 10.35 Filmmúzeum (ismétlés). 12.10 Híradó. 16.00 Tévéiskola: matematika és történelem. 17.30 Magyar nyelvű adás: Heti eseménykrónika; Ünnepi műsor a Köztársaság Napja tiszteletére — közreműködik a Maros együttes énekkara, zenekara és táncegyüttese. 18.30 Telex. 18.35 A szocialista országokból. 18.45 Tévégyűjtő. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 Ifjúsági est. 22.15 24 óra.

Péntek, december 28.

9.00 Francia nyelvtanfolyam (a 74. lecke ismétlése). 9.30 Orosz nyelvtanfolyam (a 72. lecke ismétlése). 10.00 Telex. 10.05 Ta-

liana Mihali-medalion. 10.25 Rajzfilm. 10.35 A filmvilág hírei. 12.00 Híradó. 16.00 Vakkáció. 16.30 Angol nyelvtanfolyam (72. lecke). 18.00 Telex. 18.05 Lottó-húzás. 18.15 Autósoknak. 18.30 Stadion. 18.50 Gazdasági évkönyv (II.). 19.10 Népzene. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 A köztársasági évfordulónak szentelt irodalmi-művészeti összeállítás. 20.35 Az 1. számú agyagok — lengyel játékfilm. 22.05 24 óra.

Szombat, december 29.

9.00 Gyermekvilág. 9.30 Egy élet egy eszméért: Nicolae Teclu. 10.00 Telex. 10.05 Részletek a megyei kórusversenyből. 10.45 Minderki könyvtára; Mihail Sadoveanu. 11.30 Folklor (ismétlés). 12.00 Híradó. 16.00 Telex. 16.05 Kulturális-művészeti kaleidoszkóp. 16.25 Műsorismertetés. 16.30 Német nyelvű adás. 18.15 Folklore-gyűjtések. 18.45 Utazás a Föld körül: Havanna. 19.00 Munkatársad. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 Enciklopédia. 20.45 Hírdetések. 20.50 Brett és Danny. 21.40 Mireille Mathieu. 22.20 Híradó, sport.

Útját állni a pazarlásnak a munkaszervezés tökéletesítésével

Az RKP KB Végrehajtó Bizottsága Határozatának, az Államtanács törvényerejű rendeletének megjelenése előtt is foglalkoztunk az üzemanyaggal való takarékoskodás kérdéseivel. Így hát az említett határozat és törvényerejű rendelet nem volt számunkra meglepetés, viszont arra készítetett bennünket, hogy felülvizsgáljuk eddigi tevékenységünket, intézkedéseinket és újabbnak fogantassunk.

A megyében számos gépesítő állomás alegységvezetője, traktorosa megértette és teljesen magáévá tette az üzemanyaggal és villamos energiával való takarékoskodás jelentőségét. Itt szeretném kiemelni a Chisineu Criș-i, a beliu, gurahonci, sikló, kürtösi, csermői, soborsini stb. állomásokat, azok munkaközösségeit, amelyek szép eredményeket értek el ezen a téren. Sajnos azonban, eredményeinkre árnyékot vet az újaradi, vingai, ternovai, miskei, sodorai, sinleai egységek tevékenysége, ahol érthetetlenül túllépték az előirányzott üzemanyag-fogyasztást, pedig a körzetükhöz tartozó mezőgazdasági termelőszövetkezetek természeti adottságai azonosak a kitűnő eredményeket magukénak mondható állomásokéval. Hogy lehetséges az, például, hogy az újaradi gépesítő állomáson — amely hosszas tevékenységre tekinthet vissza és szép eredményeket állnak mögötte — a hét üzemanyagotartályt még ma sem látták el mérőléccelel és bolyával? Első pillanatra úgy tűnik, semmiséget tesztek szövé. Pedig nem így van. Ugyanis a mérőléc és a bolya hiánya miatt tankolás alkalmával nagy mennyiségű nyersolaj folyik el a kezelő szeme láttára.

Elemelve az üzemanyag fogyasztásának kérdését, a mezőgazdaság-gépesítő állomások trösztjének vezetősége intézkedési tervet állított össze. Az intézkedési terv azokat a megtakarítási lehetőségeket igyekszik felderíteni, amelyek nem befolyásolják a munka jó menetét, sőt, feladataink tökéletesebb végrehajtását is elősegítik. De vegyük sorra őket. Az elkövetkező hónapokban felülvizsgáljuk a traktorok műszaki állapotát. Köztudott, hogy a rosszul végzett javítások, karbantartási munkálatok nemcsak üzemanyag-pazarláshoz vezetnek, hanem fennakadásokat okoznak a munkában. Szorgalmazni fogjuk a különböző mezőgazdasági munkaműveletek párhuzamos elvégzését, vagyis a különböző gépek összekapcsolását. Így módon egyszerűen használjuk ki a traktort, nem taposztatjuk fölöslegesen a földet, eleget téve a gazdaságok minden igényének. Ugy tervezük, hogy a traktorok kampány idején kinn maradnak a földeken. Ezzel az intézkedéssel elkerüljük azt,

hogy a traktorok reggel és este 5–10, talán még annál is több kilométert haszon nélkül járjanak és elérjük azt is, hogy kora reggeltől késő estig dolgozzanak. Meg fogjuk szervezni a szervízszolgálatot, minden állomáson mozgó javítóműhelyt szerelünk fel. Így módon a kisebb javításokat elvégezhetjük kint a mezőn, a traktort nem kell behúzatni, bevinni az állomásra. Ezzel az intézkedéssel szintén keltős célt érünk el. Egyrészt takarékoskodunk az üzemanyaggal, másrészt elősegítjük a munka zavartalan menetét. Terméink szerint az üzemanyag-felvétel is kinn, a földeken fog történni. Ennek előnyét külön bizonygatni nem szükséges. Ezen túlmenően néhány intézkedésünk, ha nem is kizárólagosan, de elsősorban az üzemanyag-fogyasztás csökkentését igyekezzük elősegíteni. Ezek közül említaném meg, például, az úresjáratok százszázalékos kiküszöbölését, a vontatóerő jobb kihasználását, amit úgy érthetünk el, ha a traktort minden esetben két utánfutóval terheljük meg, töltőszervezetek bevezetését, mert sajnos, sok esetben még vederrel végzik a talályok feltöltését, ami óhatatlanul pazarlással jár.

A csermői állomás vezetősége által összeállított intézkedési tervben, például, előirányozták, hogy még egy traktort állítsanak be a szállításhoz, mivel ez olcsóbb, mint a benzinnel üzemelő gépkocsik. Így lehetővé válik, hogy az öt alegységet hentele kétszer, kedden és pénteken, lassák el üzemanyaggal. Ezenkívül autóbusz- és vasúti bérletet vásárolnak az ingázók részére s így jelentős üzemanyag-megtakarítást eszközölnek. A szentannaiek elhatározták, hogy az idén 1972-höz viszonyítva 70 gramm nyersolajjal csökkentik a fajla-

gos üzemanyag-fogyasztást normálhektáronként. Jövőre 100 gramm nyersolaját takarítanak meg normálhektáronként 1972-höz viszonyítva. Ezenkívül elhatározták, hogy a kikopott tartálykocsikat és mozgóműhelyeket kicserélik és gépkocsiként a fajlagos üzemanyag-fogyasztást csökkentik: az előirányzott 128 liter benzinnel szemben 1000 kilométeren 125 litert használnak fel és még egész sor más intézkedést fogantatosítottak, amelyek az üzemanyag ésszerű felhasználását célozzák.

Mindezek csak szemelvények a gépállomások által készített intézkedési tervek közül. Ezekre alapozva elmondhatom, hogy a jövőben az eddigieknél még szebb eredményeket érünk el. Így ebben az esztendőben mintegy 1480 tonna nyersolaját takarítottuk meg, amely végül is oda vezet, hogy a megtakarított üzemanyaggal 14 millió lej értékű munkát végezhetünk. Számításaink szerint a benzinnemegtakarítás 40 tonna lesz, amely 320 000 tonna anyag szállításához elegendő egy kilométer távolságon.

A mezőgazdaság-gépesítő állomások trösztjénél tehát nemcsak kevesebb fekete arany fog majd a földeken, utakon, hanem javul a munka minősége, kevesebb lesz a gépállás, jobb lesz a munkaidő kihasználása is. S mindez annak köszönhetően, hogy az RKP KB Végrehajtó Bizottságának Határozatát, az Államtanács törvényerejű rendeletét lényegileg értelmezték, azaz nemcsak az üzemanyag-pazarlásnak szándékoznak minden dolgozó útját állni, hanem a munkaszervezés tökéletesítésével eredményesebben is tevékenykedni.

MÁLIAES IOAN,
az mgák trösztjének mérnöke

— Hé, aztán vigyázz minden csepp motorinára!

Működik a Mureșel szivattyútelep

A közelmúltban adták át rendeltetésének a Mureșel szivattyúállomást, amely az aradi hőerőmű számára és az iratosi kendergyárnak biztosítja a Holtmarosra keresztül a termeléshez szükséges vízmennyiséget. Ezenkívül az új szivattyúállomás igen nagy szerepet tölt be a mezőgazdasági termelés növelésében is. Ugyanis a Holtmarosból több állami mezőgazdasági vállalat és termelőszövetkezet nem kevesebb, mint 3000 hektár földet öntöz. Ebből a vízből kap a pécskai Timpuri noi, Ogorul, a buzásaki, tornyai térségek, a Mureș és a Pécskai ÁMV.

A nemrég üzembe helyezett Mureșel szivattyútelepet négy darab, hazai gyártmányú Brateș típusú villanymeghajtású felszereléssel látták el, amelynek kapacitása meghaladja a régi tíz darab, 12 colos robótmozgató meghajtású szivattyú teljesítményét. Ennek az új, pontosabban mondva korszerűsített létesítménynek főleg az üzemanyaggal való takarékoskodás szempontjából van nagy jelentősége. Könnyen kimutatható az új felszerelések gazdaságossága. Például egy év alatt a tíz régi szivattyú meghajtásához, üzemeltetéséhez mintegy 200 000 lej értékű motorinára volt szükség. Ezzel ellentétben a most felszerelt négy aggregát évente 120 000 lej értékű villamos energiát fogyaszt. A tiszta megtakarítás értékben kifejezve tehát 80 000 lej. Vállalatunk, a Talajjavítási Munk-

kalatokat Hasznosító és Karbantartó Vállalat munkaközössége következetesen alkalmazza pártunk politikáját, mely az üzemanyagokkal való jó gazdálkodást irányozza elő.

A korszerűsített szivattyútelep jelentősége annak kihasználási mutatójából is kiderül. A modernizálás révén lehetővé vált a víznak a Marosból történő kiemelése, függetlenül attól, hogy milyen a folyóvíz szintje. A szivattyúállomást korszerű épületekkel irányítják.

A Talajjavítási Munkálatokat Hasznosító és Karbantartó Vállalat vezetősége különös figyelmet fordít a hasonló jellegű szivattyúállomásokon a munka racionalizálására, az üzemeltetési grafikonok pontos betartására, a zökkenésmentesség biztosítására, a beruházási tervben szereplő objektumok határidő előtti átadására. Dolgozóink külön munkát végeztek. Valamennyiük nevét sajnos nem tudjuk felsorolni, pedig megérdemelnék. Csak néhányat említek: Tillingier László és Gruj Petru mérnökök, Drăghici Mircea közgazdász, Boskov Mihály technikus, Igni Ioan mester, Leric Gheorghe és Vlad Gheorghe elektromechanikusok, Davideanu Pavel, Turcuș Ioan hegesztők.

SZABÓ GYULA,
a Talajjavítási Munkálatokat Hasznosító és Karbantartó Vállalat mérnöke

Mezőgazdasági jogszabályok

Az mtsz-tagoknak járó nyugdíjról és társadalombiztosítási segélyről

Az MTSZ-ek Országos Szövetsége második kongresszusának határozata alapján, 1972 március 1-től életbe lépett a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagok nyugdíjpénztárának Alapszabályzata, amely módosította az 1967 óta érvényes korhatári és rokkantsági nyugdíjról szóló rendelkezéseket, valamint az 1966-ban közzétett 535-ös számú törvényerejű rendeletet és az MTSZ-ek Országos Szövetségének 1877/1970. számú határozatát is.

Az új, módosított rendelkezések lényege a következők:

Az mtsz-ek nyugdíjpénztárának tagjai az az mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagok, akik a pénztár fenntartásához hozzájáruló egyik mtsz-hez tartoznak. A nyugdíjak és társadalombiztosítási segélyek fizetését az erre a célra megalkotott pénzalapból végzik, amely a mezőgazdasági termelőszövetkezetek évi termelésének hét százalékát teszi ki, valamint a 16 évet betöltött munkaképes mtsz-tagok által fizetett havi 5–10 lej tagdíjból tevődik össze.

A nyugdíjpénztár tagjainak jogait és kötelességeit kapcsolatban az Alapszabályzat leszögezi, hogy a pénztár fizethet öregségi és rokkantsági nyugdíjat a rászoruló mtsz-tag konkrét helyzetétől függően. Ezenkívül a pénztár fizeti még a társadalombiztosítási segélyeket is, melyek ingyenes kórházi kezelésből és ez alatt az idő alatt ingyenes ételmező- és gyógyszerellátásból állnak. Ugyancsak díjtalanul biztosítja a járóbeteg mtsz-tagoknak vagy ezek családtagjainak az orvosi kezelést és a szükséges gyógyszereket a kezelés időtartama alatt. A nyugdíjpénztár biztosítja továbbá a tagok üdülőhelyeken történő kezelésével kapcsolatos költségek 70 százalékát, betegség és balesetek által előidézett ideiglenes munkaképtelenség idejére a szükséges segélyeket, a terhesség és szülés idejére járó szabadságpénzt, valamint a gyermekes családoknak járó pénzsegélyt. Az Alapszabályzat értelmében jogosultak még pénzsegélyre azon mtsz-tagok gyermekei, akik mindkét szülőjüket elvesztették.

A teljes öregségi nyugdíj azokat a férfiakat illeti, akik betöltötték 65. életévüket és legalább 25 évet dolgoztak a termelőszövetkezetben. A nők esetében a törvény 60 éves korhatárt állapít meg és ha 20 évet dolgoztak az mtsz-ben. A 70. életévüket be nem töltött férfiak és 66. évet be nem töltött nők 250 lej, míg a fent említett korhatáron felüli öregek 300 lej havi nyugdíjra jogosultak. Ezenkívül havi 5 vagy 10 lej jár még minden 5 évi tagdíj-hozzájárulás után.

Az Alapszabályzat 11. szakasza szabályozza az öregségi korhatárt elért azon nyugdíjasoknak járó pénzösszegeket, akiknek nincs meg az mtsz-ben ledolgozott 25 éve, majd megszabja, hogy azok az mtsz-tagok, akik legalább 10 évig elnöki tisztiséget töltöttek be, három-négyszáz lej között megállapított nyugdíjban részesülnek. A továbbiakban az Alapszabályzat leszögezi és megszabja a rokkantaknak és árvaaknak, betegeknek, valamint a gyermekes családoknak gyermekeként járó társadalombiztosítási pénzösszegek mennyiségét (12–19. szakasz), majd előírja, hogy az mtsz-ek anyagi alapjainak fejlődésével párhuzamosan a fenti összegek a későbbiek folyamán növelhetők. Végül az Alapszabályzat megadja a nyugdíjpénztár szervezési kérdéseivel, valamint az MTSZ-ek Országos Szövetsége és a megyei szövetségek s a mellettük működő országos, illetve megyei bizottságok hatáskörével foglalkozik.

Ezek a mezőgazdasági jogszabályok között fontos helyet elfoglaló rendelkezések hozzájárulnak a dolgozó parasztság életsvonalának további növeléséhez és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek erősödéséhez.

FÓTH FERENC,
az Aradi Bíróság bírja

Cukorrépa-termesztési program

A Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Minisztérium különleges programot dolgozott ki a jövő évben cukorrépát termeszto egyes mezőgazdasági szövetkezetek számára. A programnak megfelelően a 20 000 hektárnyi öntözött területen minimálisan 50 ezer kiló hektáronkénti hozamot érnek el, az összterület csupán egytizedén pedig legalább 1 millió tonna termésre számíthatnak. A program előirányozza javított technológiák alkalmazását, a megfelelő műszaki alap és a kiváló minőségű vetőmag biztosítását.

A program megvalósítása nagyobb mennyiségű cukorrépát biztosít a cukoriparnak és körvonalazza a szövetkezeti mezőgazdaság újabb lehetőségeit a termelés növelésére.

Könyvek az olvasó szolgálatában

Az irodalom olvasók nélkül: légtüres tér. Íróink nem panaszkodhatnak olvasóhiányra. Az utóbbi években rohamosan megnövekedett olvasótábor igényeit magas szinten elégíti ki a hazai könyvkiadás. Klasszikusok és mai írók könyvei eddig még nem látott példányszámban jelennek meg. Sajnálatos módon nem tart velük lépést az olvasók tájékoztatása, iránítása. Magyarán mondván: lemaradt a kritika, az esszéírás, az irodalomtörténeti elemzés. Pedig enélkül — a múlt felmérése, a jelen ismertetése, bírálata nélkül — csak tévelygő utas az olvasó. A felszabadulás utáni romániai magyar irodalmat felmérte és értékelte (vitathatóan és hevesen vitatva) Kántor-Láng: Romániai Magyar Irodalom 1945–1970 című könyve. De a két világháború közötti irodalom szinte ismeretlen terület maradt. Ezt a fehér foltot kisereli meg feltérképezni (legalábbis nagyrészt) két, ez évben megjelent irodalomtörténeti jellegű könyv.

Csehi Gyula tanulmánykötete*, A baloldali forrásvidék, a két világháború közötti korszak nehéz körülményei között kialakult baloldali irodalom elvi és gyakorlati kérdéseit elemzi, nem feledkezve meg a baloldallal rokonszenvező, harcukat segítő írókról. Írói arcképei között olyanok mesterei elemzése szerepel, mint az aradi származású lázadó-polgári Nagy Dániel, a nyíltan antifasiszta költő Horváth Imre vagy a baloldali avantgardista Szilágyi András. Csehi Gyula a könyv „Önbírálat”-i bevezetőjében megjegyzi, hogy egyoldali könyvet ad az olvasó kezébe. Ez az egyoldalúság azonban az ő kezében következetes fegyver, szilárd elvi következetességnek biztosítéka. Szemlélete, amellyel értékeli az egyértelműen elkötelezett írókat, kötelezően megnyilvánul azokkal szemben is, akik ugyan nem tartoznak a „tisztá osztályvonalhoz”, de koruk becsületes és valóságú tükrözésével a haladó erőket szolgálták. Ez a magatartás jellemezte a KORUNK-munkatárs Csehit és ez teljesedik ki az 1958-ban alaplerakó szándékkal írt „Irodalmunk baloldali forrásvidékén” című, a két háború közötti forradalmi irodalom szerepét és jelentőségét megítélő tanulmányában. Ez a tanulmány és a kötetben megjelent irodalmi arcképek felkeltik a mai fiatal olvasók érdeklődését a romániai harcos baloldali irodalmi művek iránt. A kötetben szereplő „Párhuzamos önéletrajzok” (Nagy István, Kacsó Sándor, Kovács István visszaemlékezéseinek elemzése) megismertetik és megértetik azt a korszakot, amelyből felbuzgott a baloldali irodalom forrása. Arcképei

és tanulmányai ugyanakkor segítik megközelíteni a felszabadulás utáni első évtizedek irodalmának árnyaltabb értékelését, s megmutatják a továbblépés szempontjait és lehetőségeit.

Sóni Pál tanulmánykötetében***) már — látszólag — kisebb pásmát fog, de a részletesebb elemzés igényével. A hazai magyar avantgarde története szerves része annak az európai áramlatnak, amely iránt világszerte nagy az érdeklődés. Több mint ötven éve már, hogy ez a vihart kavarázó stílusirányzat, az „avantgarde” (Eleonjárók) megjelent. Elszántan fordultak szembe mindennemű hagyománnyal, amit idejétmúltak vélték. Rengeteg ellentmondást hordtak magukban — sok volt az anarchikus polgárpukkasztás —, de törekvéseik utat találtak a fegyelmezett-szervezett társadalmi mozgalmakhoz, a munkásosztályhoz és annak vezető élcsapathoz. Így, s csakis így sikerült forradalmi változásokat hozni a huszadik század második harmadának művészetébe. Sóni a teljesség igénye nélkül követi és elemzi ezt a stílusirányzatot és hatását a romániai magyar irodalomra. Számba veszi a legjelentősebb avantgardista folyóiratokat, köztük Szántó György Aradon megjelent Periszkóp-ját (mely rövid élete ellenére is egyike a legjelentősebbeknek). Franyó-Zala Gént szat és a későbbi Új Gént szat. Alapos elemzés után vonja le a következtetést, amelyet a „KORUNK” annak idején megfogalmazott: „az avantgarde nem csupán a formák forradalma, nem is végcel, hanem eszköz”. Ez az irányzat hasznos eszköz volt új lehetőségek, új erők felszabadításában, mely hatott a két háború között s nem lebecsülendő módon hat ma is.

Csehi Gyula és Sóni Pál könyveikben úttörő munkára vállalkoztak. Úttörő és hézagpótló munkára. Munkájuk megnyitja a lehetőséget s szempontot ad a továbblépésre. A két könyv jelentős segítséget nyújt az irodalom számára legfontosabb személy — az olvasó — tájékoztatására. Hiba volna azonban a két könyv érdemét egyszerű kalauzálásra leszűkíteni. Erdemük az irodalmi tisztánlátás elősegítésén kívül a közelmúlt irodalmi képének marxista elemzése, amely hozzájárul múltismeretünk és mai életünk megismerésének teljesebbé tételéhez.

KENYERES PÁL

*) Csehi Gyula: A baloldali forrásvidék. Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1973.

**) Sóni Pál: Avantgarde sugárzás. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1973.

Abszurd történet, reális alap

Harmadszor fogok hozzá Slawomir Mrozek Tangó*) című drámájának ismertetéséhez. Valahogy nem sikerült írnom egy olyan családról, mely van és mégsincs, ugyanakkor nemlétezésében is a polgári család jelképévé vált. Túl elvont, túl abszurd az egész történet és mégis érdekfeszítő, gondolatébresztő egyszerre. Egy család, amelyben megszűnt a konformizmus, hisz a szülők már fiatal korukban fellázadtak és megszüntették a polgári

családra jellemző hagyományokat életfelfogásban, viselkedésben, ruházkodásban egyaránt. Stomil, az apa, meddő kísérletezésre fordítja idejét, energiáját; Eleonora, az anya, szeretőjével szórakozik; Eugenia, a nagymama, egész nap iszik és kártyázik, míg öccse, Eugeniusz mindig azt támogatja, akitől hasznot remélhet. Ebbe a környezetbe született bele Artur, aki a darabban immár huszonöt éves, három egyetemi kar előadásait hallgató fiatalember. A darab az ő tragédiája, hisz előle már a lázadás lehetőségét is elvettek, nincs egyetlen esemény sem, amibe megkapaszkodjon. Undorodik a család életmódjától, ezért próbálja saját életét a polgári lét szolid, hagyománytisztelő világába vezetni. Hamarosan rájön, hogy próbálkozása hiábavaló, így végül következtetése: egyetlen kiút a hatalom. „Vajon nem lázadás-e a hatalom is? Lázadás, de a rend alakjában, a lent lázadás a lent ellen, a felsőbbrendűség az alacsonyrendűség ellen!” — foglalja össze új életszemléletét Artur. S ekkor már olvasónak, nézőnek egyaránt világossá válik: ez a fasiszta ideológiája. Artur épp úgy a terrorhoz menekül, mint tette az első világháború után a polgárságnak az a rétege, mely elősegítette a fasiszta uralomra jutását. Így válik a Tangóban szereplő nemlétező polgárcsalád élővé, örök figyelmeztetésül a fasiszta veszélyre.

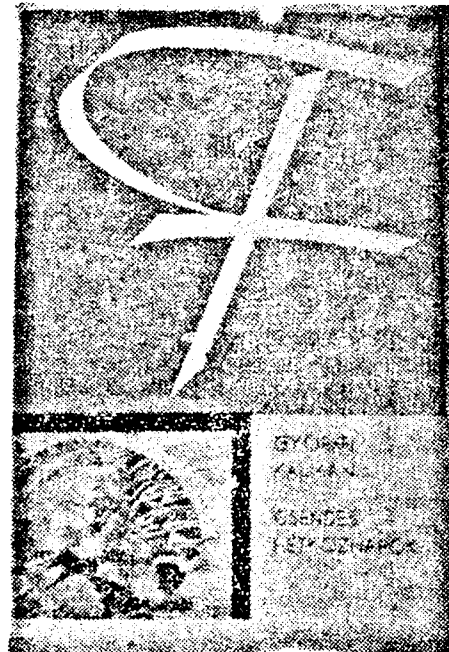
UJJ JÁNOS

*) Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1973.

Csendes hétköznapiak

„Láttam valamikor egy pókhálós, omló vakolatú, magára hagyott házat (majd minden faluvégén van ilyen romcs). Arra gondoltok, ha megírta volna valaki a lakóit, talán nem lennének olyan elbagyoltak ezek a házak”.

Györffi Kálmán csokorba szedett novellái*) ezeknek a házaknak a lakóit állítja a cselekmény középpontjába. Vannak közöttük szélsőséges alakok is. Például egy tanárú kiábrándult addigi életmódjából, elhagyja férjét, gyermekét, falura kéri kihelyezését. A hónaposszoba lakójának lelket emészti a penész, már a szerelemben sem talál vigasztalást. Mások erős akaratú tesznek tanúbizonyságot. „Erősebb lett volna a víz sodrása ezen a részen?” — kérdezi a Házépítők című novellában egy árviztől romokba dőlt ház gazdája. Az életét tette erre az építkezésre, belcőrege-dett a falakba, de a katasztrófa mégsem tört meg, újakezdi élete nagy munkáját.

Györffi Kálmán — mintha ahogy a kötet címadó mondata is jelzi — hétköznapijain mutatja be szereplőit. Nem szépíti a jeleneteket hangzatos, látszateltető részletekkel, típusainak forrása a meztelen valóság. A folytonosság, a cselekmény egyeztetése több síkon való ábrázolása kétségtelen erényei ezeknek az írásoknak. Fiatal íróink közül Györffi Kálmán az egyik legtehetségesebb. Íráskészsége kiforrott, könnyedén fogalmaz, a mindennapok sokszor ismételt, túlmagyarázott problémáit olyan szemzőből világítja meg, hogy az ne hasson ismétlésnek. Nagyon jól ismeri a témaanyagot, tájékozott és pontos és lírai. Ime bizonyítékul a Játékaink című novella egyik részlete: „Az utcánk kicsi volt és sáros, kicsik voltak a házak is kétoldalt, de a járdát leaszfaltozták valamikor évekkel ezelőtt; télen hosszú jégsávokat csicskoltak rá a gyerekek, mint valami lekelet, fényes szalagok, úgy feszültek a hóban ezek a csúszdák, visítva repültünk végig rajtuk, de este sóval hintették be őket a szomszédaink, és ettől előlvidt a vékony jégtükrök, lucskos lett az aszfalt és szomorú”.

MÉSZÁROS LÁSZLO

*) Csendes hétköznapiak. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1973. Forrás sorozat.

A szocialista társadalom teremtésének regénye

Hazai román irodalmunk egyik érdekes és élénk érdeklődést keltő alkotása Eugen Barbu Világteremtés című regénye*).

Miért alakul ki a könyv első soraitól kezdődően mely és bensőséges kapcsolat az olvasó és az ábrázolt világ között? Az ok részben tartalmi vonatkozású. A hősök sorca közvetlenül kapcsolódik a mindannyiunk által átélt társadalmi események-

hez: az államosításhoz vagy az ötvenes és hatvanas évek történelmi jelentőségű eseményeihez.

A Gődör, A bakter s a fal, Az északi múlt szerzője ez alkalommal is hazánk fővárosáról nyújt hű körképet és ezen belül reálisan ábrázolja a munkásosztály életét. A cselekmény helye egy nemrég államosított bukaresti nyomdaipari vállalat. Vezetését Filipachera, az egykori gépészre és illegális kommunista biztárra bízta. Több-szű társadalmi regényről lévén szó, a cselekmény színhelye is sokrétű. A volt Bazilescu-féle nyomda mellett a regénybe behatol a kisajátítottak ellenséges világa is: a baneasai lovárd, a kalendörök és kétes erkölcsű nők találkozóhelye, akiket elszakíthatatlan szálak fűznek össze a le-tűnt társadalmi renddel. De változik a cselekmény háttere is: hol a nyomdagépek dübörgésétől, a hengerasztalánásoktól, zajos műhelyek belseje tűnik fel, hol pedig a főtér, a villanyfénytől, az autólámpák sugárkevéitől csillogó körutak, az üzletekkel szegélyezett terek. Máskor a jelenetek a Dimbovitza folyó partján, a vágóhíd környékén vagy a fényármentes, zörgősségtől városi utcákban játszódnak le.

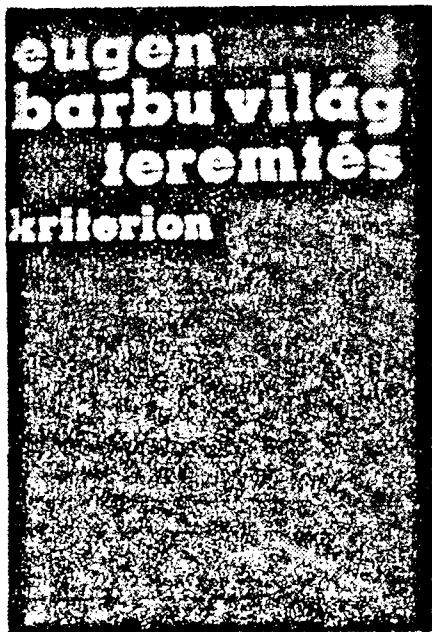
Az igazságot lehelni ránk a regény minden, a munkásosztály gondolkodásmódját és lelkiállapotát, a nyomdászéletet tükröző sora. Átvilágítanak itt a regényen Eugen Barbu gyermekkori élményei, majd később a nyomdász és korrektori munkája során szerzett élettapasztalatai.

Ovid S. Crohmăniceanu irodalomkritikus méltán emeli ki a regény vitathat-

lan realizmusa mellett azt a könnyedséget, amellyel a Világteremtés írója szereplőit, de főleg a regény középpontjában álló három főalakot megrajzolja: Filipache munkásigazgatót, Anghelt, a szak-szervezet elnökét, valamint Filipache lányát, Évát. A regény középpontjában Filipachenak a vezetés kérdéseivel való küszködése áll. Nem a történet, nem a becsvágy volt a belső indíték, amely miatt a nyomda irányítását elvállalta. Lelki-ismeretesen, önfeláldozóan végzi munkáját, hogy személyes példával is igazolja: a pártvezette munkásosztály képes irányítani az ország gazdasági életét. Jóravaló, higgadt, szerény, őszinte és humánus ember. De az ember bonyolult lény, fejlődésében a többé-kevésbé befolyásolható körülményektől függően számolnunk kell előre nem látható fordulatokkal — sugallja a regényíró. Nemcsak arról van szó, hogy Filipache egyesek szemében a gyenge, befolyásolható vezető látszatát keltette. Harcolnia kell a múlt tudatmaradványai, a bürokratizmus, az előítéletek, a tehetetlenség és a szertelen szócséplés ellen. Az összezsugorodás drámai jellegű, és nemegyszer tragikus áldozatokat követel. Filipache pozitív hős, de a szerző nem menteti hibáit sem. Eugen Barbu fő érdeme, hogy a főhős személyében irodalmi típust alkotott meg, olyant, aki előtt széles távlatokban tárul ki a jövő.

SALAMON IDA

*) Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1973.

Az oldalt
BRAUCH MAGDA
szerkesztette

Eleven, hatékony politikai tömegmunka

Egy lábbal a múltban, eggyel a jövőben — így jellemezhetnénk a legtalálékonyabb az aradi bűtor- és épületvasalásokat gyártó üzemet. Minden bizonnyal sántít — szoktuk mondani, s ez a leggyakrabban a szó szerinti valóság —, ám a fenti megállapításban úgy tűnik, mégis van némi igazság. A vállalat a nagy átalakítások, a fejlődés páratlan korszakát éli. Új hajlék épül a számára, amely az egész üzemet magába foglalja majd. Az egészet, amely ráadásul többszörösen túlhaladja majd az eddigi gyár termelési teljesítményét. De jelenleg még...

Igen! Jelenleg még több helyiségben találnak otthonra a vállalat üzemrészei. Ez azonban nem gátolja meg azt, hogy egyre hatékonyabb előkészületeket tegyenek a megfelelően képzett, gazdag műszaki és ideológiai-politikai ismeretekkel rendelkező szakember-utánpótlás biztosítása érdekében. Ezt tapasztaltuk, a többi között, a vállalat 1-es számú termelési részlegén, ahol a pártalapszervezet alaposan meggondolt, megfontolt terv szerint intézkedett. Mozgósította a műszaki ügyviteli vezetőket a szakemberlétszám rendszeres gyarapítására, a fiatal, termelésbe újonnan bekapcsolt ifjak műszaki nevelésére. Azt pedig, ami az utánpótlás ideológiai és politikai ismereteinek fejlesztését illeti, arról maga a pártszervezet gondoskodott a KISZ-szervezet támogatásával. Mert az utánpótlás jelentékeny része a fiatalok sorából került az üzembe, s ott, a munkahelyen sajátítja el a szakma minden csínját-bíját. Ezért van az, hogy az itt dolgozók jelentékeny része a legfiatalabb műszaki nemzedékhez tartozik. A részlegben tevékenykedő KISZ-szervezet tagjainak száma is meghaladja a százat. Joggal állíthatjuk tehát, hogy az egyes termelési

üzemrész a szakmai utánpótlás valóságos „áttalános” iskolája.

— Nem nehéz ennyi fiatalal dolgozni? — kérdeztük Negru Gheorghe elvtársat, a részleg pártalapszervezetének titkárát.

— Hát, nem könnyű, de valamennyien voltunk fiatalok. Valamennyiünknek át kellett törnünk a kezdeti nehézségeket. Milyen jó volt akkor, ha valaki segítséget nyújtott a számunkra. Mi itt abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy rengeteg kitűnő ember dolgozik a műhelyekben. A párttagok száma megközelíti a százat, ez pedig azt jelenti, hogy minden negyedik dolgozó közül egy kommunista.

Igy nem csupán arra nyílik lehetőségünk, hogy a legfontosabb, kulcsjellegű munkahelyekre párttagokat állítsanak, hanem arra is, hogy az élcsapat szavát, útmutatásait állandóan és következetesen terjeszthessék a széles tömegek körében.

Az üzemosztályon az az egészséges elképzelés alakult ki, hogy minden párttag, minden kommunista egyben politikai nevelő, agitátor is. Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy az alapszervezet gondosan megválasztott és közgyűlésen meghatalmazott, felszázal is magasabb létszámú agitátorcsoporttal rendelkezzen, amelynek tagjait a bűtor rendszeresen kiképzzi a soron lévő feladatokkal kapcsolatban.

Még ennél is népesebb a pártönkivüli aktív tagjainak száma: megközelíti a hatvanat. Ez az eleven tartalék, amelyből az alapszervezet erői táplálkoznak. Innen egészíti ki sorait, ezekre alapoz elsősorban a különféle feladatok elvégzésében, felsorakoztatja őket a kommunisták mellé, ha erre szükség van, és végül, de nem utolsósorban, rendszeresen nevei őket. Az aktív legértékesebb tagjait be-

vonják a pártoktatásba, meghívják a közgyűlésekre, majd ha arra érdemesnek találják őket, kérésükre, megvitatják tagfelvételi kérvényüket is. Így, az utóbbi esztendő során évente átlagban tíz új taggal gyarapodott az alapszervezet létszáma. Legutóbb például Ardelean Viorel és Carp Mariana felvételi kérvényét vitatta meg és hagyta jóvá az alapszervezet. Az előbbi fiatal, az utóbbi középkorú. A férfi műszaki minőségellenőr, a nő munkács. Közös vonásuk az, hogy mindkét érdek, nagyszerű embereknek ismeri őket a vállalatban, olyanoknak, akiknek élet-eleme a jól végzett munka.

Az alapszervezet hatáskörében három oktatási tanfolyam is működik: az egyik gazdasági, a második etikai kérdésekkel foglalkozik, a harmadik viszont pártunk Szervezeti Szabályzatát ismerteti a hallgatókkal, akiknek össz-száma meghaladja a százhuszat. Igen helyes, hogy — amint már általában meghonosodott — az oktatást egybekötötték az alapszervezet közgyűléseivel. Így a mozgósítás nem okoz különösebb gondot, problémát. Következésképpen az előadások látogatottsága is megfelelő. Átlagban 85 százalékos, de gyakran eléri a 90-et is.

Korántsem törekedtünk teljességre, amikor a bűtor- és épületvasalásokat gyártó üzem egyes termelési részlegén kifejtett politikai tömegmunkával kapcsolatban papírra vetettük a fenti sorokat. Sokkal átfogóbb, sokoldalúbb az, sem mint ahogy egyelőre rövid cikkben minden változatában lehetne mutatni. Mindössze azt szeretnénk volna, hogy nyilvánvalóvá tegyük az olvasók előtt: ez a tevékenység is jelentékenyen hozzájárult a termelési terv határidő előtti teljesítéséhez a részlegen.

KÁSA JÁNOS

A legfontosabb feladatok jegyében

A Sebes városi szakszervezeti konferencia kiváló alkalmat nyújtott arra, hogy a kommunista felelősség jegyében elemezzük a Fehér-Körös menti városka vállalatiban és intézményeiben folyó tevékenységet.

Az idei esztendő — az ötéves terv teljesítésének döntő szakasza — megvalósításában gazdag periódust jelentett a megye e tájain dolgozók számára. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy a gazdasági eredmények egyik záloga a következetes, konkrét célokra összpontosító szakszervezeti tevékenység volt. A pártszervezetek hatékony támogatásával és irányításával a szakszervezeti csoportok, bizottságok a legidősebb termelési problémák megoldására mozgósították a dolgozókat. Az évi össztermelési tervet tizenegy hónapra 100,1 százalékban, az árutermelési tervet 104 százalékban teljesítették a sebesi vállalatok.

Sebesi tudósítás

A beszámoló, melyet Vineată Iuliana, a városi szakszervezeti tanács elnöke terjesztett elő, hangsúlyozta, hogy a kedvező gazdasági mérleg elválaszthatatlan a hatékony, szervező és mozgósító akciótól, a szakszervezetek széles körű politikai-nevelő tevékenységétől. A városi pártbizottság közvetlenül irányította a szakszervezeti tanács tevékenységét és a kommunisták példamutatása ösztönzőleg hatott a dolgozók nagy többségére.

A felszólalók — Mariş Mihai, a városi népi tanács alelnöke, Dirlea Avram, a Ilieum igazgatója, Margea Ion, Barnea Iulius munkások és mások — konkrét tényekkel, munkastílusuk elemzésével egészítették ki a beszámolót. A szakszervezeti konferencia munkajellegű, partos szellemű igazolják azok a bírálati és önbírálati megállapítások, melyek célja a továbblépés, a hiányosságok kiküszöbölése volt. Szó esett a kereskedelem és az ellátás hibáiról, a társadalmi ellenőrközés szerepéről, tevékenységük eredményességéről. Az elhangzott javaslatok közül kiemeltem azokat, amelyek a szakképesítésre, az iskolai műhelyek támogatására, az erdőki-termelésben dolgozók szociális kérdéseire vonatkoznak. A szakszervezeti konferencia egyik érdekékeént kell elkönyvelni, hogy nemcsak az eddigi tevékenység mérlegét vonta meg, hanem kidolgozta a jövőbeni legfontosabb tennivalókat. Így megállapítást nyert, hogy sokkal hatékonyabban kell közbelépni a fegyelmi kihágások leküzdéséért, az igazolatlan hiányzások csökkentéséért.

Reális lehetőségeink vannak a szakszervezeti munka további tökéletesítésére — foglalta össze a konferencia tanulságait Dragoş Petru, a városi pártbizottság titkára. A politikai és kulturális-nevelő tevékenységnek a tervfeladatok teljesítésére és a kedvező munkafeltételek megteremtésére kell összpontosítania. Ez a szakszervezeti tevékenység elsőrendű követelménye.

VITALIE MUNTEANU

A társadalomtudományi kabinet — a politikai ismeretek elmélyítésének műhelye

Fél nyolc. A bejáratnál strázsáló robotembernek ma „senki helyett nem kell dolgoznia”. Egyetlen igazolatlan hiányzó, de még elkészült sincs a textilgyárban. A robotnak ma szabadnapja van és készítői szeretnék, ha egészen szabadságra küldhetnék.

Megittuk már: a textilgyári pártszervezet a szemléltető agitáció gazdag skáláját használja fel a politikai-nevelő munkában. A képi beszéd sokszor igen érzékeny pontot talál s ha az agitátorok élő szava, emberközponú mozgósító munkája is célrátör — az eredmények nem maradhatnak el.

Néhány héttel ezelőtt fogalmazta meg eképpen gondolatait Tamşa Andronic mérnök, a textilgyári pártszervezetének titkára. A korszerű agitáció eszközeiről beszélgettünk. Arról, hogy mennyire szükséges a hagyományos szemléltetést (faliújságot, szatirikus faliújságot, felszavas pannót) modern, az első pillantásra vonzó eszközökkel kiegészíteni. Így került szó a fényképezőgép nyújtotta lehetőségekről, a jó szocialista gazda mozgalom megvalósításait népszerűsítő kisfilmről és egyéb textilgyári tapasztalatokról. Hiányoltunk akkor a politikai önképzésnek, a konkrét célokat követő ideológiai nevelésnek tág teret biztosító társadalomtudományi kabinetet. Tamşa Andronic azt mondta, ha elképzelésük valóra válik, a textilgyári kabinet az információgyűjtés, a politikai ismeretek elmélyítésének igazi műhelye lesz.

Most itt vagyunk, „műhelynézőben”. Kerekas Tibor a szakszervezeti bizottság propagandafelelőse vállalta a kalauz szerepét, hiszen a kabinet anyagának, forrásmunkáinak összeállításában jelentős része volt.

Barátságos, izléses berendezett helyiségben vagyunk. Világos bűtorzat, az egész falat beborító könyvespolc. Külön „részleg” a párt-, a KISZ-, a szakszervezeti munka kiskönyvtára. Napilapok, politikai és társadalomtudományi kiadványok. A falon a politikai események térképe a szemléltető ügyes eszköze. A fehér vetítövásznon arról árulkodik, hogy a gyári amatőrfilmesek legújabb produkciói is itt kerülnek bemutatásra. Televízió, rádió, magnetofon, diavetítő egészíti ki a didaktikai kellékort.

Kerekas elvtársról megtudom, hogy a kabinet héttagú vezetőtanácsa (elnök Stanca Mircea) a pártbizottság bürojának közvetlen irányításával hetente előadásokkal, vitákkal, tapasztalatcserével élénkíti a tevékenységet. A decemberi munkatervben

tallózva jegyzem fel: tapasztalatcsere az üzem KISZ-titkáiraival, külpolitikai kérdésekről szóló előadás, etikai magatartás vitája. A vezetőtanács tagjai felváltva teljesítenek szolgálatot a kabinetben, felvilágosítást nyújtanak politikai, etikai, gazdasági kérdésekben.

A textilgyári társadalomtudományi kabinet felszerelése, akcióterve meg nem eszményi, de minden jel arra mutat, hogy a pártbizottság megfelelő irányításával ez lehetséges. Ehhez elsősorban megfelelő népszerűsítő, mozgósító munkára van szükség, hogy ne csak a politikai munkában felelős tisztségűek megbízottak, hanem valamennyi kommunista ideológiai nevelésének műhelye legyen a társadalomtudományi kabinet.

★

Az Esztergápadgyárban Bălăneanu Ambrosie mérnök — a pártbizottság büroja részéről a propagandamunkáért felel — haladékokat kér.

— A szervezetek alatt áll a kabinet, néhány hét múlva „lehet” róla írni — mondja a telefonba és elnézett kér, mert percekkel belüli egy munkavédelmi vizsgálatot bizottságban kell részt venni.

Az esztergápadgyári társadalomtudományi kabinet

mányi kabinetje tehát „alakulóban” van — állapítjuk meg magunk is. Az üzemi könyvtár egyik helyiségét szánták erre a célra. Könyvekben, folyóiratokban itt sincs hiány. A feladat beborító pannók, grafikonok a munkatermelékenység dinamikáját, a gépkészítési mutatókat s az esztergápadgyártermelés növekedését illusztrálják. Az egyik sarokban szatirikus faliújság áll. A kezdet itt is biztató, csak hogy az átszervezés túl hosszú nyúlik. Tény, hogy ebben a formában a kabinet nem tölti be szerepét, hiszen tulajdonképpen egybeolvad a könyvtárral, s az akciót — ha olykor sor kerül rájuk — a szakszervezet s a KISZ is sajátjának vallhatja. A pártbizottságnak mielőbb változtatnia kell a fenti helyzeten, hiszen a társadalomtudományi kabinet tevékenységének megszervezése, majd irányítása állandó feladat. Annál is inkább sürgető a kérdés, mivel az esztergápadgyári kommunisták plenárisának határozatában december 15-ét jelölték meg a kabinet tevékenységének megújításaként.

A textilgyáriak példája mutatja, az újjászervezésre reálisak a lehetőségek.

P. P.

Dorobáncon is gyümölcsöző légkör jellemezte a Szocialista Egységfront falusi tanácsát megválasztó népgyűlést

A napokban a dorobánci kultúrotthonban tartott népgyűlésen megválasztották a Szocialista Egységfront falusi tanácsát. Gindilă Ilie elvtárs, a Kürtes városi pártbizottság titkára, miután ismertette a Szocialista Egységfront falusi szervezetének közéleti gyakorlatunkban betöltött szerepét, részletesen kitért a lakosság előtt álló legfontosabb helyi teendőkre.

A több mint 180 jelenlévő részvételével megtartott gyűlés napirendi pontjai között szerepelt a falusi tanács végrehajtó bizottságának megválasztása, valamint a jövő év első évhármadára vonatkozó intézkedési terv megvitatása és elfogadása. A népgyűlés tizenhárom tagból álló tanácsot választott, melyben képviseltetik magukat a helyi mezőgazdasági termelősövetkezet, az általános iskola, a választási körzetek

küldöttjei. A végrehajtó bizottság elnöke Kása Ferenc, a mezőgazdasági termelősövetkezet párttitkára lett.

A népgyűlésen az előterjesztett intézkedési terv kapcsán gyümölcsöző vita bontakozott ki.

Szanda Antal, a helyi mtsz elnöke méltatta a falu lakosainak a Jó szocialista tulajdonos, gazda és termelő mozgalomban elért eredményeit, s hangsúlyozta, hogy a Szocialista Egységfront kiváló keretet nyújt a népi tanácsai képviselőknek a falu összes lakosaival folytatott munkájának egybehangolására és megújítására. Szükséges, hogy a falu fejlesztési, szépítési, tisztántartási gondjaiból minden egyes állampolgár kivége a részét.

Püspök György, a Dorobánci Általános

iskola igazgatója (a Szocialista Egységfront falusi tanácsa végrehajtó bizottságának alelnöke) a tanárok és tanítók előtt álló feladatokat ismertette, kiemelve a szülők és iskola együttműködésének kérdéseit. Hangsúlyozta: a helyi pedagógusok mindent meg fognak tenni az intézkedési tervben foglaltak gyakorlatba illesztéséért.

Tóth Mátyás a falu lakosainak felelősségéről beszélt. Külön is kiemelte: mindannyiunknak éreznünk kell hogy az útjavítás, a faluszéptítés közügy, mindannyiunk ügye, hazafias kötelesség.

A gyümölcsöző légkörben folytatott gyűlés a legfőbb biztosíték arra, hogy a Szocialista Egységfront dorobánci falusi tanácsa eredményesen fog munkálkodni.

S. I.

1973. december 22.,

Szombat

Napkelte 7.49, napnyugta 16.38 óra-
kor. Az évből eltelt 356 nap, hátra
van még 9.

Megkezdődött a vakáció

Vége az első évharmadnak.

Ma reggel már nyugodtan alhattak, gyerekek. Nem berregt az ébresztőóra, anyuka sem költögetett, hogy: te álomszuszék, elkésett az iskolából!

Megkezdődött a vakációtól

A megérdemelt téli pihenés. Három hétre nyugalomba kerültek a tankönyvekkel, füzetekkel tömött táskák. Ennek ellenére a vakáció nem jelent céltalan időtöltést. Ellenkezőleg. Annyi érdekes, vonzó rendezvény vár rájuk, gyerekek, az iskolai klubokban, pionírházakban, hogy bizony nem lesz könnyű dolgotok, amikor választanotok kell.

Az iskolákban — hogy hol, arról tájékoztattunk benneteket — klubok alakulnak, sakkozhattok, asztaliteniszeshettek, sportolhattok kedvetekre. Ezenkívül a vakációs programot számtalan tartalmas előadás, érdekes kulturális- és sportvetélkedő teszi még változatosabbá, még színvonalasabbá, szórakoztatóbbá.

Az Aradi Pionírház is gondoskodott néhány ötletes akcióról. A vakáció fénypontjának ígérkezik a december 27-én 15.00 órakor a díszteremben megrendezendő „Hópehelyek karneválja”, a december 29-én ugyancsak 15.00 órakor kezdődő Ma vidám nap van címmű zenés-táncos délután vagy a ligeti hó jegén — ha az időjárás is úgy akarja és szigorúbbá válik — lebonyolítandó „Az álarcok jégvárosa”.

De folytathatnók vég nélkül a sikeresebbnél sikeresebbnek ígérkező rendezvények felsorolását, például, hogy lesz sakkverseny (a Bátyák Kupája), korcsolya- és síverseny (ha lesz hó is), dal-, tánc- és szavalóverseny... és így tovább.

Minden jel arra enged következtetni, hogy utazásra nem lesz időtök, gyerekek, különösen akkor, ha ti is azon lesztek, hogy hasznosan, vidáman töltsétek pihenőnapjaitokat.

Búcsúzóul tehát hadd kívánjunk kellemes vakációt az kis- és nagydiákoknak egyaránt.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelentette: a mai napon viszonylag enyhe idő változó mennyiségű felhőzettel. Helyenként kisebb eső lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélelő déli délnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4 és plusz 3, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 6 és 12 fok között váltakozik.

A vidéki mozik műsora

LIPPA: A rendőr (fr). Rajzfilmek. INEU: Stuart Maria (a). Dokumentumfilmek. CHISINEU CRIS: A merénylet (fr). Négy lépés a végtelen (r). NAGYLAJ: Grant kapitány gyermekei (am). KURTOS: Ut nyugat felé (am). Dokumentumfilmek. PANKOTA: Tanár úrnak, szeretettel (a). Dokumentumfilmek. SEBES: Az utolsó lövés (r). SZENT-ANNA: Cowboy (am). Rajzfilmek. PÉCSKA: Ember a vadonban (am). Rajzfilmek.

Tájékoztató

Szerkesztette:
BALAJ KATALIN

A megyei pártkabinet közli

A marxista-leninista esti egyetem
tevékenysége a következő program
szerint alakul:

Hétfő, december 24, 17.00 óra:
— Filozófia, III. évfolyam — előadás
a pártkabinetben.

Kedd, december 25, 17.00 óra:
— Szociológia, III. évfolyam — eset-
tanulmányozás a pártkabinetben

— Történelem, II. évfolyam — vita
a pártkabinetben.

Politikai-kulturális rendezvények

Számos politikai-kulturális rendezvényre kerül sor az elkövetkező napokban Aradon és a megyében december 30. a Köztársaság kikiáltása 26. évfordulója köszöntésére. Az Arad Megyei Szakszervezeti Tanács által tervezett rendezvények közül megemlíthjük a következőket: az egészségügyi intézmények alkalmazottai december 26-án, a Victoria óragyár dolgozói pedig 27-én emlékeznek meg eme történelmi eseményről. A Fakitermelő és -Szállító Vállalat (IFET) keretében, a vágtereken és a fűrészárugyárakban rendeznek dialógusokat a Köztársaság kikiáltásának jelentősége témával. A Vagongyár, az Esztergápadgyár, a CFR-egységek, a textilüzemek és a Vörös Tróka gyár könyvtáraiban december 25—27 között irodalmi esteket és montázásokat rendeznek. A Kultúrpalotában december 28-án a szakszervezeti amatőr művészalukulatok mutatják be gazdag műsorukat.

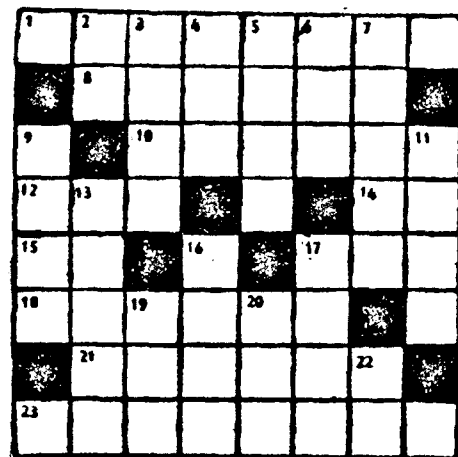
Vasárnap nyitva lesznek az üzletek

Tegnap lapunkban közöltük a hírt, hogy az Államtanács törvényerejű rendelete értelmében 1973. december 31-ét munkaszüneti napnak nyilvánították. Ennek bepótlására december 23-án dolgozni fognak. A törvényerejű rendelet arra is intézkedést adott, hogy a kereskedelmi és szolgáltatási egységek számára különleges programot állapítsanak meg. Nos, az Arad Megyei Kereskedelmi Igazgatóságtól megtudtuk, hogy Aradon vasárnap, december 23-án az összes élelmiszerüzlet, a zöldség- és gyümölcsboltok, az ipari cikket forgalmazó üzletek, a vendéglátóipari egységek, a piacok és a piaci csarnokok, valamint a szolgáltatási egységek rendes, hétköznapi órarend szerint tartanak nyitva.

Öt perc kikapcsolódás

VIZSZINTES: 1. Két világhírű kutató — nevüket a vízszintes 21. és a függőleges 9. szám alatt rejtettük el — 1909-ben kidolgozta a 606. készítményt, ezt a nagyhatású gyógyszert, majd két év múlva módosított formáját, amely nemcsak a vér-
baj, de számos trópusi betegség kezelésére is hatásosnak bizonyult (a 4. kockában két betű). 8. Vissza: hangversenyeken, előadásokon a hosszas taps „jutalma”. 10. Ne tegezz! 12. Mazeppa magánhangzó. 14. Költőszó. 15. Néma tanú. 17. BNI. 18. Az Andok vidékének nagy népcsoportja, létszáma eléri a 900 ezret. 21. Paul ..., tudós, kutató (1854—1915), a fertőző betegségek immunológiai vonatkozásaival foglalkozott nagyszerű eredménnyel, munkásságáért 1908-ban Nobel-díjat kapott egy másik nagy kutatóval, az orosz Mecsnyikovval együtt (utolsó kockában két betű). 23. A mellékvese hormonja, gyógyszer is (utolsó kockában két betű).

FÜGGŐLEGES: 2. Római aprópénz. 3. A tévével rokon dél-amerikai háziállat. 4. S-sel a végén nagyon izletes étel. 5. Apróra vágott húsból vagy aprólékból készült fűszeres, sűrű lével tálalt étel. 6. SAA. 7. Ilyen vegyület a 606. készítmény is. 9. Sahachira ... japán kutató, a vízszintes 21. fűrészhatalban munkatársa. 11. Hazai folyó. 13. Régi erdélyi város. 16. Ső — románul. 17. ... Mare, hazai város. 19. Üres muhar. 20. Relon egyenmű hangzó. 22. Chiriac Liviu.

GYÁSZJELENTESEK

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó testvérünk és sógorunk,
VULCU JÁNOSNÉ,
született KINCSES ERZSÉBET
december 19-én hosszas szenvedés után elhunyt.

Temetése ma, 22-én délután 16 órakor lesz a Felsőtemető (Bternitate) halottsházából.

A gyászoló Kincses család.
(816)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk és nagyanyánk,
őzv. MARKÓ JÁNOSNÉ
elhunyt.

Temetése folyó hó 23-án 15.30 órakor lesz a Pomenirea temetőben.

A gyászoló Csernyai és Markó család.
(818)

NYITOTT SZEMMEL

Az első bírálat

Egyesek — az Aurel Vlaicu úti blokk-megyeiből — még meg sem szokták, hogy van egy korszerű és jól ellátott élelmiszer-üzlet a környéken. Mások viszont már bíráló szemmel figyelik az üzlet személyzetének tevékenységét. Az első bírálat a Fortuna „címére” már hozzánk is megérkezett — levél formájában. Panaszos olvasónk azt nehezményezi, hogy lassan halad a kenyér árusítása, olykor hosszú sorok keletkeznek a pult előtt és azt, hogy nem működik a kávépresszőgép. Nos, tudjuk: minden kezdet nehéz. Eppen ezért e sorokban — egyelőre — nem marasztaljuk el egyértelműen az üzlet vezetőjét és személyzetét, és felhívjuk a figyelmüket a jelzett „zökkenőre”. Ami pedig a kávépresszőgépét illeti, megjegyezzük: az IRUC gondoskodik a gép mielőbbi megjavításáról, hiszen nem dicsznek vásárolta azt az Alimentara.

A hiszékenység vámszedője

Szélmákos és tolvaj az, akire e rövid írás címében utaltunk. Nevét egyelőre még nem tudjuk, de máris szólnunk kell róla a lakosságnak. Azért, hogy ne higgyenek neki és azért, hogy hamarabb kézre kerüljön. Pécskai levelezőnk értesítése szerint leginkább nyugdíjasokat hálózott be, eladásra kínálta fel — mérsékelt áron — tüzfűt, amelyre nyomban előleget vett fel. Csak távozása után vették észre, hogy eltűnt a házból egy-két apró, de értékes használati tárgy. Ezeket — igen valószínű — más helységeketben igyekeznek majd eladni, esetleg orgazdója révén értékesíteni. A szélmákos tolvaj 25—30 év körüli, erősen barna férfi. Jó megjelenésű, igen megnyerő modorú. Reméljük, a lakosság közreműködésével, a milícia szerveitől is sikerül mielőbb elnyernie egy — kézrevalót.

S. I.

Tűzesetek

A gondatlanság, figyelmetlenség ismét több aradi lakásban vált tűz okozójává.

Bogdan Zaharia Humedorei utca 36. szám alatti lakásában a meghibásodott kémény okozta a tüzet. Kigyulladt a padlás. Szerencsére a lángokat sikerült idejében eloltani és így a kár alig néhány száz lej.

Szintén jelentéktelen a kár Kovács István Oborului utca 10. szám alatti lakásában. Itt a petróleumkályha okozott tüzet, de a lángokat sikerült nagyon hamar lokalizálni.

Lottó

A lottó december 21-i húzásának nyerőszámai:

I. 32 71 70 51 53 48 77 4 43

II. 90 85 76 9 26 45 8 57 19

(A közzétett számok tájékoztató jellegűek.)

MUSORKALAUZ • MUSORKALAUZ • MUSORKALAUZ • MUSORKALAUZ • MUSOR •

Filmek

DACIA: Az utolsó hat perc (am) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30). STUDIO: A dzsungel macskája (am) (10, 12, 14, 16, 18, 20). IFJUSAGI: Bohócok (o) (11, 14, 16, 18, 20). PROGRESUL (Ujarad): Nagy Alfréd (a) (15, 17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): A rendőrség köszöni (o) (17, 19). CFR (Grăditej): A kód (r) (17, 19).

A vidéki mozik műsora

LIPPA: A rendőr (fr). Rajzfilmek. INEU: Stuart Maria (a). Dokumentumfilmek. CHISINEU CRIS: A merénylet (fr). Négy lépés a végtelen (r). NAGYLAJ: Grant kapitány gyermekei (am). KURTOS: Ut nyugat felé (am). Dokumentumfilmek. PANKOTA: Tanár úrnak, szeretettel (a). Dokumentumfilmek. SEBES: Az utolsó lövés (r). SZENT-ANNA: Cowboy (am). Rajzfilmek. PÉCSKA: Ember a vadonban (am). Rajzfilmek.

ŠIRIA: Szent Teréz és az ördögök (r). Dokumentumfilmek. VINGA: A szórakozott (fr). A 702-es. BUTTYIN: A nagy szökés (am). Rajzfilmek.

Televízió

9.00 Gyermekek világa. 9.30 Alfától omegáig. 10.00 Telex. 10.05 Részletek a megyeközi kórusversenyből. 10.30 Az ismeretlen Bukarest. 10.45 Népzene. 11.05 Tévériport. 11.25 Részletek a vasárnapi magazin műsorából. 12.00 Híradó. 16.00 Telex. 16.05 Kulturális-művészeti kaleidoszkóp. 16.25 Műsorismertetés. 16.30 Német nyelvű adás. 18.15 Hercules '73 — riport a IV. megyeközi folklórfesztiválról. 18.40 Bulgáriai útiképek. 19.00 Nicolae Bălcescuról. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 52 hét, 52 kezdeményezés. 20.15 Enciklopédia. 20.55 Híradások. 21.00 Brett és Danny — folytatásos film. 21.50 Zenés szórakoztató műsor. 22.30 Híradó, sport.

Színház

SZOMBATON, december 22-én, este fél 8 órakor: Viața e ca un vagon? (F bérlet — Progresul, Bütorgyár, Készruhagyár, Törvényszék)

VASÁRNAP, december 23-án, délután fél 4 órakor: Viața e ca un vagon? (B bérlet — Vagongyár), este fél 8 órakor: Viața e ca un vagon? (G bérlet — Libertatea, Teba, UMAIA).

Bóbszínház

VASÁRNAP, december 23-án, 10.30 órakor: Melodie și ritm pe stori.

Hangverseny

Az Aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara vasárnap, december 23-án

délután 11 és hétfőn, december 24-én este 8 órakor hangversenyt ad a Kultúrpalota nagytermében.

Vezényel Victor Goleacu, közreműködik Alexandrina Zorleanu zongoraművész, Bukarest.

Műsor: Alessandrescu: Őszi alkony, Grieg: Zongoraverseny, Beethoven: II. szimfónia.

Múzeum

Az Arad Megyei Múzeum, Enescu tér 1. szám, telefon 1-64-99 naponta — hétfő kivételével — 10—18 óra között tart nyitva.

Megtekinthetők az alábbi kiállítások: Állandó jellegűek: Okori történelem. Az 1848-as forradalom múzeuma, képzőművészeti tárlat; Arad megyei népművészet. Időszakos: Arad megyei szűrők és bekecsék.

Belépőtíj felnőtteknek 1 lej, tanulóknak 50 bani.

A DIVSZ Végrehajtó Bizottságának üzenete Románia Szocialista Köztársaság ifjúságához

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség Végrehajtó Bizottságának 1973. december 17 és 20 között Bukarestben tartott értekezletének részvevői melegen üdvözlik a román ifjúságot, forradalmi szervezetét — a Kommunista Ifjúsági Szövetséget —, és kifejezik legszíntelbb köszönetüket a Végrehajtó Bizottság értekezletének jó lebonyolításához biztosított feltételekért, azért a vendéglátásért és figyelmességért, amelylyel romániai tartózkodásuk idején öveztek őket.

Tudjuk, hogy a román fiatalság az egész néppel együtt aktívan részt vesz az ország gazdasági és társadalmi-politikai életében, az új társadalom tökéletesítésében a szocialista Románia sokoldalú fejlesztésében. Szervezetük nemes harci hagyományai napjainkban a szocializmus körülményei között tovább gyarapodnak az ifjúság nevelésében és képzésében, a társadalmi életben önökre háruló új felelősségek gyakorlásával, a szabadság, a béke és a népek közötti együttműködés eszményeinek érvényesítéséhez való hozzájárulásukkal.

Ismertjük a Kommunista Ifjúsági Szövetséget, az egész román ifjúság aktív részvételét az egész világ ifjú nemzedékével való harcos szolidaritás fejlesztésében, a világ haladó és demokratikus ifjúságával, a különböző politikai és ideológiai irányzatú, a béke, a biztonság és a népek kö-

zötti együttműködés nemes eszményeitől áthatott ifjúsági szervezetekkel és mozgalmakkal való széles körű együttműködés, állandó kontaktusok, élénk párbeszéd előmozdításában.

A DIVSZ Végrehajtó Bizottsága különösen nagyra értékeli a Romániai Kommunista Ifjúsági Szövetség aktív hozzájárulását a DIVSZ tevékenységéhez, ahhoz, hogy a DIVSZ összefogja a fiatal nemzedéket az imperializmus, a kapitalista kizsákmányolás és a reakció ellen, a demokráciáért, a békéért és a társadalmi haladásért, a népek közötti gyümölcsöző együttműködés új politikájának győzelméért vívott harcban.

MI, a DIVSZ Végrehajtó Bizottsága értekezletének részvevői kifejezzük mély hálánkat azért a meleg fogadtatásért, amelyben NICOLAE CEAUȘESCU elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke részesített bennünket és amely ismételt beszédesen bizonyítja a fiataloknak a nemzetközi életben betöltött helye és aktív szerepe iránt tanúsított figyelmét.

Egész szövetségünk nevében, amely felöleli az összes kontinensek demokratikus és haladó ifjúságának széles körét, üdvözljük a román népet és ifjúságot, kívánjuk, hogy a Román Kommunista Párt vezetésével érjen el újabb jelentős sikereket a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom felépítésében, a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdításáért, a népek szabadságáért, függetlenségéért és társadalmi haladásáért irányuló törekvései megvalósításáért kifejtett erőfeszítéseiben.

Az RKP KB aktivista-küldöttségének látogatása Jugoszláviában

BELGRÁD. Budiszlav Soskics, a JKSZ Elnöksége Végrehajtó Bűrójának tagja pénteken fogadta az RKP KB aktivista-küldöttségét, amely Vasile Marin elvtárs, az RKP KB tagja, a Ialomița megyei pártbizottság első titkára vezetésével a JKSZ Elnökségének a meghívására tapasztalatcsere-látogatást tett Jugoszláviában. A találkozon részt vett Vasile Șandru, Románia belgrádi nagykövete.

Jugoszláviai látogatása során a küldöttség találkozott és megbeszélést folytatott a Szerbiai Kommunista Szövetsége és a Macedóniai Kommunista Szövetsége vezetésének a képviselőivel, ellátogatott számos vállalatba és gyümölcsöző véleménycserét folytatott a szocialista építés kérdéseiről.

A delegáció péntek este hazautazott.

Román—közép-afrikai vegyes társaság alakult

Banguiban megállapodást írtak alá a román—közép-afrikai vegyes társaság (Somcarom) megalakításáról. Ennek értelmében Közép-Afrika Köztársaságban csaknem 10 000 hektáron természetesen gyapotot és

más növényeket. A megállapodást Közép-Afrika Köztársaság részéről Jean Bédel Bokassa elnök, Románia Szocialista Köztársaság részéről pedig Gheorghe Popescu, hazánk bangui nagykövete írta alá.

Elfogadták Argentina hároméves gazdasági tervét

Juan Domingo Peron elnök pénteken bejelentette Argentina hároméves gazdasági tervének elfogadását. A terv, amelyet egy hosszabb fejlesztési program kezdő szakaszának tekintenek, előirányozza a gazdasági függetlenség megszilárdítását, az ország saját erőforrásainak magas szintű felhasználását, az argentin nép jólétének gyors növelését. E célok elérése érdekében a terv csupán 1974-re 2,2 milliárd dollár beruházást ír elő az állami tulajdonban lévő

kőolajipar fejlesztésére, valamint a távközlés és a légitranszport fejlesztésére. Ugyanakkor megkezdik két nagy kohászati üzem építését, négy új atomerőmű és több vízierőmű építésével pedig meg akarják szüntetni Argentina kőolajimportját. Az év-tized végéig az ország önellátásra rendezkedik be a villamos energia, a gáz, a kőolaj és a szén terén. Ugyanakkor gyors fejlődést irányoztak elő a mezőgazdaságban és állattenyésztésben, amelyek már jelenleg is a döntő jövedelmi források az ország külkereskedelmében.

ÚRHÍRADÓ

A Szojuz-13 űrhajó legénysége a repülés negyedik napján 6.30 órakor kezdte meg tevékenységét. A program szerint tanulmányozta az agyi vérkeringést, Valentyin Lebegyev pedig egyes csillagok és csillagrendszerek színképelemzésével foglalkozott.

Amin a TASZSZ közli, a Szojuz-13 űrhajó felé közeledik. Az űrhajósok befejezték az Orion-2 teleszkóprendszer ellenőrzését és megállapították, hogy kifogástalanul működik.

Fényképalbum Romániáról

A milánói Villa Comunaleban nagyszámú közönség előtt bemutatták Mariapia Vecchi olasz fotóművésznő Romániáról készült fényképalbumát, amely a napokban jelent meg a könyvesboltokban. Az album a művésznő többszöri romániai utazásának az eredménye. A római Unedi kiadónál kiváló grafikai kiállításban megjelent album 250 fekete-fehér és színes fényképe átfogóan szemlélteti a román népgazdag történelmét, az ország természeti szépségeit, a mai szocialista Románia arcát, a legkülönbözőbb területeken elért eredményeket.

Aminore Faufani szenátor, a kereszténydemokrata párt országos titkára az albumhoz írt előszavában részletesen taglalja Olaszország és Románia hagyományos baráti és együttműködési kapcsolatainak az utóbbi években elért nagy fejlődését, Nicolae Ceaușescu elnök személyes hozzájárulását a történelemben gyökerező kapcsolatok erősítéséhez. Részletes tanulmány ismerteti Románia tegnapi és mai történelmét, augusztus 23. utáni gazdasági, szociális és kulturális eredményeit, az összes országgal való széles körű együttműködésen alapuló következetes politikáját.

Befejeződött a SWAPO kongresszusa

WINDHOEK. — A Délnyugat-Afrikai Népi Szervezet háromnapos kongresszusa után a párt szóvivője kijelentette, hogy a namíbiai felszabadítási mozgalom folytatja akcióit a dél-afrikai közgazdaság ellen. Amint a France Presse megjegyzi, a kongresszus határozatai követelik a rendkívül törvények megszüntetését Ovamboland tartományban — a színes bőrűek lakta legfontosabb vidéken —, valamint a politikai tüntetések engedélyezését az egész területen.

A szocialista országokból

MOSZKVA.

Nemrégiben Ashabad (Türkmenia) közelében, a Karakum-csatorna mentén megkezdtek egy 1100 milliméter átmérőjű vízvezeték építését. A vízvezeték a Szovjetunió egyik legszárazabb vidékét, a Karakum-sivatagot látja majd el vízzel. Hasonló csatornázási munkálatok folynak az ország más központi aszályos vidékein is. A terv szerint a vízvezeték hossza eléri a 2500 kilométert. E vezeték több mint 3 millió hektár legelő öntözését biztosítja majd.

A Grúz SZSZK nyugati részén kokszható szénet tartalmazó új lelőhelyet tártak fel. A szakemberek becslése szerint a lelőhelyen 450 millió tonna szén található. Az első bánya teljes kapacitással való működése másfélszer több szénet biztosít majd, mint egész Grúzia jelenlegi termelése. Így módon a rusztavi kohászati üzem helyi nyersanyagát fog működni, s ezáltal jelentősen csökken az acél és a nyersvas önköltsége és növekszik a termelés.

PRAGA.

Csehszlovákiában befejezték két újabb atomerőmű tervét. Az egyik Brno város közelében, Malomeric helységben, a másik Prága közelében épül. Mindkét erőművet 800 megawattosra tervezték. Malomericben már megkezdtek az építkezési előkészü-

leteket. Úgy tervezik, hogy az erőmű 1982-re épül fel.

A csehszlovákiai energiafejlesztési program szerint 1990-ben a villamos energia csaknem 20 százaléka az atomerőművek fogják szolgáltatni.

Csehszlovákiában állandóan önkéntesítik a posta- és távközlési szektort. A gépezés, az automatizálás és az egyszerűsítés eredményeként a csehszlovákiai posta- és telefonszolgálatok évente több mint kétmilliárd levelet, egymilliárd újságot és folyóiratot, harmincmillió csomagot, 16 millió táviratot kézbesítenek és 165 millió interurbán telefonbeszélgetést kapcsolnak.

SZÓFIA.

A bolgár mezőgazdasági kutatóállomások két év óta 30 000 hektáron kísérleteznek új, nagyüzemi kukoricatermesztési eljárás kidolgozásáért. Az eddigi eredmények kiválóak, a cél állandó 10 000 kilós hektáronkénti szemes hozamokat elérni. Eddig a kísérleti parcellák hozama hektáronként 8000 és 12 000 kilo között mozog.

VARSO.

Varsóban 1926 óta működik a Gyermekkönyv Múzeum. Gyűjteménye ma 27 000 kötetből áll s ennek 70 százaléka lengyel nyelvű. Ritkaságai közül megemlíthjük a Varsóban 1772-ben kiadott Könnyű föld-

rajztanulási módszer gyermekeknek című atlaszt, a szintén Varsóban, 1826-ban megjelent az Okos gyermekek könyvtára című sorozatot, valamint az első lengyelországi gyermekképeslap kollekcióját.

A Lengyel NK cementipara az idén csaknem 16 millió tonna cementet szállított a nemzetgazdaságnak. Az utóbbi években a Lengyel NK-ban széles körű akció folyt a cementipar fejlesztéséért és korszerűsítéséért. Előirányzatok szerint a lengyel cementtermelés az 1970. évi 12 millió tonnáról 1975-re 21 millió tonnára emelkedik.

BERLIN.

A Német DK vállalataiban 2300 szakszervezeti könyvtár működik hozzávetőleg 900 000 állandó olvasóval. A könyvtárak állománya több mint hétmillió kötetből áll. Felújítására évente külön alapokat utalnak ki a vállalatvezetőségek és a szakszervezetek. Ez az alap 1972-ben 3,4 millió márka volt.

PEKING.

A Kínai NK fővárosában gyors ütemben folyik a munka a Peking szállodai komplexum építési tervén. A munkát számtalosan segíti az a négy új típusú autódaru, amelyet egy pekingi nagyüzemben terveztek és építettek a legkorszerűbb műszaki eljárásokkal. A daruk 10 tonnát emelhetnek 160 méter magásra.

A város központjában épülő új szálloda 17 emeletes és egyben Peking legmagasabb épülete lesz.

Emberközpontú...

(Folytatás az I. oldalról)

Új életkörülmények közé kerülő emberek tízezreiről van szó. Az ő sorsukat befolyásolja a mi sorsunkat is. Pártunk főtitkára így fogalmaz: „Értsük meg, hogy a kádereképzés, a káderalomány szakmai és műszaki színvonalának emelése ma országunk általános fejlődésének döntő tényezője”.

Az 1974-es előkészületeink utolsó fázisukba érkeztek. A terv negyedik esztendője eredményeinek megalapozásakor nem szabad szem elől tévesztelnünk ezt a gondolatot. A kommunista hírdetők és hirdetőik, hogy az ember a sikerek kulcsa. Szerző, tervező munkáinknak tükröznie kell ezt az alapelvet.

A Japán Kommunista Párt KB elnöke fogadta hazánk nagykövetét

TOKIÓ.

Sanzo Noszaka, a Japán Kommunista Párt Központi Bizottságának elnöke december 21-én fogadta Nicolae Finantut, Románia tokiói nagykövetét. A nagykövet tolmácsolta NICOLAE CEAUȘESCU elvtársnak, a Román Kommunista Párt főtitkárának Sanzo Noszaka elvtárhoz intézett baráti üzenetét a JKP KB elnöki tisztségébe való újraválasztása alkalmából. SANZO NOSZAKA elvtárs megköszönte az üzenetet, és jókívánságait küldte Nicolae Ceaușescu elvtársnak.

GEORGES POMPIDOU

Az EKG csúcstalálkozójáról

PÁRIZS. — Georges Pompidou, Franciaország elnöke csütörtök este rádiótelevíziós beszédében foglalkozott a Közös Piac legutóbbi koppenhágai csúcstalálkozójaival. Kijelentette, hogy a találkozóan a legkényesebb aktuális politikai kérdéseket vitatták meg, köztük az EKG-tagállamok politikai és gazdasági egységének kérdését. A francia államfő újabb felhívást intézett a tagállamokhoz arra vonatkozóan, hogy alapodjanak meg a Közös Piac-országok szegény vidékeinek fejlesztését szolgáló regionális alap létrehozását illetően. A regionális alap tervezete elsősorban az egyrészt Németország SZK, Nagy-Britannia és Olaszország, másrészt a többi EKG-tagállam közötti nézeteltérés miatt akad el. Pompidou elnök hangsúlyozta, hogy az alap létrehozásának kérdéseiben még a következő hetek során döntésre kellene jutni.

A belpolitikai kérdéseket számba véve, az elnök kijelentette, hogy a francia gazdasági politika, a rendelkezésre álló tartalékok és az import üteme a következő hónapokra biztosítják egy súlyosabb kölajválság elkerülését. Kétségtelen azonban — mondotta — hogy a kölajhiány több hónapra, sőt évre elhúzódik, s hogy valamennyi ország közvetve vagy közvetlenül szembekerül a helyzet következményeivel, a kormánynak tehát az a feladata, hogy szükség esetén komoly intézkedéseket tegyen. Kijelentette, Franciaország nehézz évi küszöbén áll, éppen ezért újabb erőfeszítésekre, újabb akciókra van szükség.

Legfrissebb híreink

Az olaszországi Román Könyvtár megemlékezett Dimitrie Paciurea román szobrász születésének 100. évfordulójáról. A művész életét és munkásságát Alexandru Mircean professzor, a könyvtár titkára és Mihai Vulcănescu festő méltatta. A rendezvény második felében dokumentumfilmet mutattak be Dimitrie Paciureáról. Az évforduló alkalmából a könyvtár termeiben fényképtárlás nyílt meg a szobrász alkotásairól.

Henry Kissinger amerikai külügyminiszter megerősítette, hogy részt vesz a latin-amerikai külügyminiszterek február 21-re tervezett Ciudad de México-i találkozásán — mondotta Emilio Rabasa, Mexikó külügyminisztere.

Ștefan Andrei elvtárs, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának titkára pénteken megbeszélést folytatott K. F. Kulusevvel, az SZKP KB titkárával.

A megbeszélés őszinte, baráti légkörben folyt le.

Dél-Vietnam Köztársaságának Külügyminisztériuma nyilatkozatban mutatott rá, hogy december 17-én egy SR-71 típusú amerikai repülőgép megsértette az ideiglenes forradalmi kormány ellenőrzése alatt álló Quang Tri tartomány légterét.

Az erős szél és a nagy hó miatt két mé-

Megkezdődött a közel-keleti békekonferencia

Péntek reggel az ENSZ égisze alatt a genfi Nemzetek Palotájában megkezdte munkálatait a közel-keleti békekonferencia. A konferencia külügyminiszteri szinten megrendezett első szakaszán részt vesz Egyiptom AK, Izrael, Jordánia, az USA és a Szovjetunió küldöttsége. Mint ismeretes, Szíria úgy döntött, hogy nem vesz részt a konferencia első szakaszának munkálatain.

A konferenciát KURT WALDHEIM ENSZ-főtitkár elnöklétével bonyolítják le. Az ENSZ-főtitkár megnyitó beszédében kifejezte meglepetését, hogy ez az esemény az ENSZ védnöksége alatt folyik le. Miután kidomborította, hogy a nemzetközi közösség milyen nagy figyelmet fordít a konferencia sikeres lebonyolítására, a felszólaló rámutatott, hogy az ENSZ már több mint 25 éve foglalkozik a közel-keleti konfliktussal, több esetben jelentős erőfeszítéseket tett a béke megteremtéséért, az igazságos és tartós megoldások megtalálásáért. A továbbiakban megemlítette, hogy a közel-keleti harcok legutóbbi kirobbanása után az ENSZ felhívást intézett az illetékes kormányokhoz a kérdés érdemi rendezéséért, majd hozzáfűzte, hogy számos kormány is hasonló felhívást adott ki. Az Egyesült Nemzetek főtitkárának jelenléte — folytatta a felszólaló — bizonyítja a nemzetközi közösség megkülönböztetett érdeklődését a közel-keleti kérdés iránt, s egyben jelképezi azt a jóakaratot, amellyel a szervezet bármikor segíteni kész, ha a felek kéri. Az ENSZ főtitkára befejezésül hangsúlyozta, hogy a közel-keleti kérdés, sokrétű következményeivel folytán, mindenkitől állandóan politikai megfontoltságot, bátorságot, türelmet és leleményességet követel. Meggyőződésem, hogy az összes résztvevők osztják ezt a véleményt a kérdés sürgető jellegéről, és megragadják az alkalmat, hogy tartós struktúrát építsenek ki az övezetben — mondotta Kurt Waldheim.

ANDREJ GROMIKO, a Szovjetunió külügyminisztere szorgalmazta, hogy a jelenlegi konferencián elfogadásra kerülő bármilyen dokumentum tartalmazza pontos és világos kötelezettségvállalásokat az izraeli csapatoknak az összes elfoglalt területekről való visszavonásáról illetően. Ezenkívül — mondotta Andrej Gromiko — biztosítani kell az összes közel-keleti államok szuverenitásának, területi integritásának és politikai függetlenségének a tiszteletben tartását és elismerését, azt a jogukat, hogy békében élhessenek. Ez vonatkozik Izraelre is. Magától értetődik, hogy a palesztinai kérdés nem vizsgálható meg és nem oldható meg a palesztinai nép képviselőinek részvétele nélkül.

HENRY KISSINGER amerikai külügyminiszter sikraszállt egy olyan békeszerződésért, amelynek többek között elő kell írnia

az izraeli csapatok visszavonását, az elismert határokat, a biztonságról szóló megállapodásokat, a palesztinaiak törvényes jogairól szóló megállapodásokat és annak a ténynek az elismerését, hogy Jeruzsálemben három nagy vallás által szentnek tartott helyek vannak.

A legfőbb felelősség a békéért a közvetlenül érdekelt felekre hárul — mondta Kissinger. Állandóan meg kell emléztetnünk; habár a közel-keleti kérdés rendezése az összes népek érdeke, az övezet népei fogják élvezni a rendezés eredményeit. Szem előtt kell tartani tehát, hogy ez a rendezés elfogadható legyen az illető népek számára.

ISMAIL FAHMI egyiptomi külügyminiszter a konferenciát olyan történelmi eseménynek minősítette, amely felé reménységgel tekint az egész világ, mint-hogy az kiteljesülése mindazoknak a sokrétű erőfeszítéseknek és kezdeményezéseknek, amelyeket a világ összes államai és politikai e hosszú ideig tartó konfrontáció megszüntetése érdekében kifejtettek.

A külügyminiszter ismertette Egyiptom álláspontját a helyzet méltányos rendezéséről és az egyiptomi elgondolást a béke megteremtésének a következő lényeges szabályairól: az izraeli erők teljes visszavonása az 1967 júniusában elfoglalt arab területekről; Jeruzsálem szabadná tétele és minden olyan helyzet kizárása, amely érintené az egész város feletti arab szuverenitás gyakorlását; a palesztinai nép önrendelkezési jogának, valamint a békés, méltó élethez való jogának gyakorlása; az övezet minden egyes államának az a joga, hogy területi sérthetlenségét és politikai függetlenségét élvezhesse.

ZEID RIFAI jordánai külügyminiszter főleg a palesztinai nép problémájával és Jeruzsálem státusának a kérdésével foglalkozott. A miniszter felsorolta azokat a feltételeket, amelyeket Jordánia szükségesnek vél az egyezmény megvalósításához. Ezek: Izrael teljes visszavonulása az 1967 júniusa után elfoglalt területekről; az arab államok és Izrael között megegyezés alapján megállapítandó határok elismerése és tiszteletben tartása; minden államnak az a joga, hogy békében élhessen biztos és elismert határok között; a palesztinai nép törvényes jogainak tiszteletben tartása; a menekültek joga a repatriáláshoz vagy a kártalanításhoz; az arab szuverenitás hely-

megküldték Nixon elnöknek — írja a France Presse.

Párizsban nagygyűlést szervezett a Francia Kommunista Párt, a Szocialista Párt, a Radikális Szocialista Baloldali Mozgalom, az Egyesült Szocialista Párt és több ifjúsági szervezet szolidaritásból a spanyol néppel és szabadságharcával. A gyűlés résztvevői felhívták az összes francia munkásokat és demokratikus erőket, követelték Marcellino Camacho és társai kiszabadítását, valamennyi spanyol politikai fogoly szabadon bocsátását.

A pénteki ülés után félbeszakadtak La Celle Saint-Cloud párizsi peremvárosban a tárgyalások a két dél-vietnami fél között a saigoni küldöttség álláspontja miatt. A felek nem állapodtak meg a tanácskozás újabb időpontjában.

Néhány képviselő kérdésére válaszolva Edward Heath miniszterelnök kidomborította, hogy javultak Nagy-Britannia és a Szovjetunió kapcsolatai. Ezzel összefüggésben rámutatott, hogy Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter elfogadta a meghívást, hogy 1974-ben tegyen hivatalos látogatást Angliában. Az angol miniszterelnök kijelentette, reméli, hogy a szovjet kormány meghívásának elegendő téve 1974-ben ellátogat a Szovjetunióba.

A Fülöp-szigetek kormánya pénteken közölte, hogy megvásárolta az Esso-Philippines Oil Co amerikai céget és az Esso amerikai cég részvényeinek 57 százalékát.

reállítására Jeruzsálem arab része felött; szabad közlekedés a szent helyekhez mindhárom vallás hívei számára.

A döntési munkálatokon felszólalt AB-BA EBAN izraeli külügyminiszter kijelentette: Eddig sohasem került sor békekonferenciára az arab államok és Izrael között. Ma végre itt a lehetőség. Ne legyen tehát meglepő számunkra, hogy a konferencia nagy remények jegyében nyílt meg. A továbbiakban javasolta, hogy Egyiptom és Izrael vállalja a konferencián a tűzszünet tiszteletben tartását kölcsönös alapon. A tűzszünet megőrzése — mondotta — elengedhetetlen feltétele bármilyen tárgyalásnak. Ezután kijelentette, hogy Izrael véleménye szerint a konferencia célja a békeszerződés, olyan szerződés létrehozása, amely meghatározza a két ország jövőbeli egymás mellett élésének a feltételeit. Végül rámutatott, hogy a békeszerződést meg kell vitatni Izrael összes szomszédos államaival és hogy ez a szerződés megállapodást kell hogy tartalmazzon a határkérdésekről.

Santiago Carrillo

A spanyol miniszterelnök meggyilkolásával kapcsolatban

Santiago Carrillo, a Spanyolországi Kommunista Párt főtitkára nyilatkozatot jutaltott el a France Presse hírügynökséghez a spanyol miniszterelnök elleni merényletről. Amint a nyilatkozat rámutat, a Blanco halálával kapcsolatos eddigi hírek ellentmondóak és rendkívül gyanúsak, a hatóságok feltételezhetően a megtorlás további fokozására akarják kihasználni az eseményt.

Pillanatnyilag csak annyi világos, hogy a politikai foglyok, a Carabanchel börtönben fogva tartott tíz fogoly és a többiek a szélsőséges elemek áldozatául eshetnek.

Santiago Carrillo véleménye szerint a nemzetközi közvéleménynek nyomtatékosan követelnie kell a spanyol kormánytól, hogy vessen véget a megtorlási politika révén állandósított polgárháborús légkörnek. Fokozni kell a harcot a „carabancheli” tízek” kiszabadításáért — hangoztatja a nyilatkozat befejezésül.

★

A baszk szeparatista szervezet közleményt hozott nyilvánosságra, vállalva a Luis Carrero Blanco spanyol miniszterelnök ellen elkövetett halálos merényletet.

Vita az angol alsóházban

Nagy-Britannia Gazdasági Fejlesztési Országos Tanácsa pénteken Edward Heath miniszterelnök vezetésével megvitatta Anglia gazdasági és társadalmi problémáit. Az ülésen részt vettek a kormány, a munkálatok és a szakszervezetek képviselői.

A tanács ülése előtt széles körű vita folyt az alsóházban s ennek során hangsúlyozták, hogy Anglia jelenleg nehéz pillanatokat él át gazdasági és társadalmi téren, de főleg az energetikai mérleg tekintetében. Ezt különösen kiemelte Anthony Barber pénzügyminiszter, kérve, hogy mindenki hozzon áldozatokat a nehézségek leküzdése céljából. Mint ismeretes, a kormány több intézkedést javasolt főleg a fogyasztás, az ipari tevékenység és a kereskedelem csökkentésére vonatkozólag. Számos kormánypárti és ellenzéki képviselő azonban rámutatott, hogy ezeknek az intézkedéseknek az lenne a közvetlen hatásuk, hogy csökkenne a dolgozók életszínvonal és jelentősen gyarapodna a munkanélküliség száma. Ezzel kapcsolatosan egyébként a Brit Szakszervezetek Országos Tanácsa (TUC) elhatározta egy rendkívüli konferencia összehívását és nagyarányú tiltakozó tüntetések szervezését.

Több órási vita után a tanács elhatározta, hogy január 9-én újabb ülést tart.